

ZARZĄDZENIE NR 14/2024
STAROSTY POWIATU KOZIENICKIEGO

z dnia 29 lutego 2024 r.

**w sprawie realizacji programu „Aktywny Samorząd“ ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji
Osób Niepełnosprawnych w 2024 roku w Powiecie Kozienskim**

Na podstawie Uchwały nr 19/2020 Zarządu PFRON z dnia 4 marca 2020r. zmieniającą uchwałę w sprawie realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, a także tekstu jednolitego programu stanowiącego załącznik do uchwały nr 19/2023 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 29 września 2023r. oraz Kierunków działań oraz warunków brzegowych obowiązujących realizatorów programu w 2024 roku zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się Zasady realizacji programu „Aktywny samorząd” w 2024 roku w Powiecie Kozienskim zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Starosta Powiatu
Kozienskiego

Krzysztof Wolski

**ZASADY REALIZACJI
PROGRAMU „AKTYWNY SAMORZĄD” w 2024 r.
w Powiecie Kozienickim**

§ 1

Ogólne postanowienia programu

1. Moduły programu, które będą realizowane w 2024 r.:

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

1) Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- b) Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- c) Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,
- d) Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu.

2) Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,
- b) Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- c) Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,
- d) Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
- e) Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,

3) Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- a) Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
  - b) Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
  - c) Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
  - d) Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
  - e) Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,
- 4) Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka.
2. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.
3. Z uczestnictwa w programie wyłączeni są wnioskodawcy, którzy po otrzymaniu dofinansowania ze środków PFRON na cele określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w tym również w ramach programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON, naruszyli warunki umowy (między innymi poprzez nieterminowe lub nienależyte wykonywanie zobowiązań wynikających z umowy) i nie doprowadzili do usunięcia uchybień do dnia złożenia wniosku.
4. Wnioski o dofinansowanie w ramach programu są rejestrowane i obsługiwane w dedykowanym i bezpłatnie udostępnionym realizatorom programie System Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON, zwanym dalej SOW. Przyznanie w 2024 roku realizatorom programu drugiej i kolejnych transzy środków finansowych na realizację programu odbywa się wyłącznie na podstawie danych rzeczowo- finansowych ujętych w SOW. W związku z tym:
- 1) Nabory wniosków o dofinansowanie w 2024 roku realizatorzy programu otwierają za pomocą SOW, z użyciem przygotowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych formularzy wniosków o dofinansowanie, które to formularze będą umieszczone na witrynie PFRON;
  - 2) Nabory w SOW uruchamiane są w obu modułach programu nie później niż w dniu 1 marca 2024 roku;

- 3) Wszystkie dokumenty niezbędne do złożenia wniosku lub zawarcia umowy dofinansowania lub rozliczenia dofinansowania, wnioskodawca może, skanować/ powielać w formie elektronicznej i takie będą rejestrowane w SOW, stanowiąc podstawę do oceny formalnej i merytorycznej wniosku oraz zawarcia umowy i rozliczenia dofinansowania;
  - 4) Wnioski o dofinansowanie złożone przez wnioskodawców w formie papierowej muszą być ujęte w SOW na wszystkich etapach realizacji.
5. Maksymalna kwota dofinansowania w tym refundacji w zadaniach, które ją przewidują w ramach modułu I wynosi, w przypadku:
- 1) **Obszaru A:**
    - a) w Zadaniu nr 1 – 70.000 zł, przy czym w przypadku zakupu niestacjonarnego/mobilnego fotela/fotelika do przewozu osoby niepełnosprawnej- 8.000 zł,
    - b) w Zadaniu nr 2 lub 3 – 5.280 zł, w tym:
      - dla kosztów kursu i egzaminów kategorii B – 2.310 zł,
      - dla kosztów kursu i egzaminów pozostałych kategorii – 3.850 zł,
      - dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) – 880 zł,
      - dla kosztów usług tłumacza migowego – 550 zł,
    - c) w Zadaniu 4 – 4.400 zł.
  - 2) **Obszaru B:**
    - a) w Zadaniu nr 1:
      - dla osoby niewidomej – 10.000 zł oraz 16.500 zł na urządzenia brajlowskie (łącznie 26.500 zł),
      - dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 10.000 zł,
      - dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych – 10.000 zł,
    - b) w Zadaniu nr 2:
      - dla osoby głuchoniewidomej – 4.400 zł,
      - dla osoby z dysfunkcją narządu słuchu – 3.300 zł,
      - dla pozostałych adresatów obszaru – 2.200 zł,

z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w indywidualnych przypadkach, maksymalnie o 100%, wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku lub słuchu wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia,
    - c) w Zadaniu 3 – 10.000 zł,
    - d) w Zadaniu 4 – 6.000 zł,
    - e) w Zadaniu 5 – 1.650 zł.
  - 3) **Obszaru C:**
    - a) w Zadaniu nr 1 – 17.600 zł, z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania do kwoty rekomendowanej przez eksperta PFRON, jednak nie więcej niż 27.500 zł,
    - b) w Zadaniu nr 2 – 3.850 zł, z czego na zakup jednego akumulatora- nie więcej niż 1.100 zł,
    - c) w Zadaniu nr 3 dla protezy na III poziomie jakości, przy amputacji:
      - w zakresie ręki – 13.200 zł,
      - przedramienia – 28.600 zł,
      - ramienia lub wyłuszczeniu w stawie barkowym – 33.000 zł,
      - na poziomie stopy lub podudzia – 19.800 zł,

- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – 27.500 zł,
  - uda lub wyłuszczeniu w stawie biodrowym – 33.000 zł,
- z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania przez realizatora programu w wyjątkowych przypadkach i wyłącznie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy), zostanie zarekomendowana przez eksperta PFRON, jednak nie więcej niż do trzykrotności kwot wskazanych powyżej,
- d) w Zadaniu nr 4 – do 30% kwot, o których mowa w lit. c), tj. w przypadku amputacji:
- w zakresie ręki – 3.960 zł,
  - przedramienia – 8.580 zł,
  - ramienia lub wyłuszczeniu w stawie barkowym – 9.900 zł,
  - na poziomie stopy lub podudzia – 5.940 zł,
  - na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – 8.250 zł,
  - uda lub wyłuszczeniu w stawie biodrowym – 9.900 zł
- e) w Zadaniu nr 1, 3 lub nr 4 dla refundacji kosztów dojazdu beneficjenta programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z beneficjentem programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 220 zł,
- f) w Zadaniu nr 5 – 8.250 zł;
- 4) **Obszaru D** – 330 zł miesięcznie – tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną.
6. W ramach modułu II kwota dofinansowania kosztów nauki, dotyczących semestru/półroczu objętego dofinansowaniem, wynosi w przypadku:
- 1) dodatku na pokrycie kosztów kształcenia
    - a) do 1.100 zł, dla wnioskodawców pobierających naukę w szkole policealnej lub kolegium,
    - b) do 1.650 zł dla pozostałych wnioskodawców,
  - 2) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – do 4.400 zł,
  - 3) opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) - niezależnie od daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 4.400 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.
7. Decyzja w sprawie wyrażenia zgody na zwiększenie kwoty dofinansowania ponad kwoty wskazane w ustępie 5 punkty 1-3 stosownie do uzasadnionych potrzeb, lub na zwiększenie kwoty dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) dla wnioskodawcy, którego przeciętny miesięczny dochód przekracza kwotę, o której mowa w ustępie 6 punkt 3) lub zwiększenia kwoty dofinansowania dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego, może być podjęta przez Pełnomocników Zarządu w Oddziale Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na podstawie wystąpienia i pozytywnej opinii właściwego realizatora programu lub Oddziału PFRON. W opinii tej realizator programu wskazuje w szczególności:
- 1) proponowaną wysokość dofinansowania;
  - 2) uzasadnienie proponowanej decyzji, w tym:
    - a. dotyczące wysokości dofinansowania, przede wszystkim ze względu na specyficzne potrzeby dotyczące technologii wspomagającej lub aktywność zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta albo atrakcyjność kierunku nauki wybranych przez wnioskodawcę na otwartym rynku pracy- w module II

- b. wskazanie innych okoliczności zasługujących na indywidualne rozpatrzenie sprawy (na podstawie informacji przekazanych przez wnioskodawcę),
  - 3) wysokość limitu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w dyspozycji realizatora programu na dofinansowania (na dzień sporządzenia opinii) wraz z informacją, czy decyzja wymaga zwiększenia tego limitu;
  - 4) wykaz analizowanych dokumentów stanowiących podstawę wydanej opinii, przy czym podejmowaniu decyzji dotyczącej zwiększenia kwoty dofinansowania w ramach Obszaru B, Pełnomocnicy Zarządu w Oddziale Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mogą korzystać z rekomendacji Ośrodka Wsparcia i Testów (OWiT).
8. W przypadku, gdy wnioskodawca w module II pobiera naukę w ramach dwóch i więcej form kształcenia na poziomie wyższym (kierunków studiów), kwota dofinansowania opłaty za naukę (czesne) może być zwiększona o równowartość połowy kosztów czesnego na kolejnym/kolejnych kierunkach nauki przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 2.200 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł. (netto) na osobę. Wymagany udział własny w kosztach opłaty za naukę (czesne) na drugim i kolejnych kierunkach wynosi co najmniej 50% kosztów opłaty, z zastrzeżeniem ust. 20 pkt 2 lit. b.
9. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia o którym mowa w ustępie 6 punkt 1) może być zwiększony, nie więcej niż o:
- 1) 770 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada orzeczenie o zaliczeniu do znacznego stopnia niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne) i uzyskał średnią ocen w poprzednim roku akademickim/szkolnym (także na ostatnim etapie kształcenia na poziomie wyższym) równą lub wyższą niż 4,50,
  - 2) 550 zł - w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania,
  - 3) 330 zł - w przypadku, gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) Kartę Dużej Rodziny,
  - 4) 330 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca pobiera naukę jednocześnie na dwóch (lub więcej) kierunkach studiów/nauki (przyznanie tej kwoty oznacza dofinansowanie kosztów nauki/udzielenie pomocy także na drugim kierunku),
  - 5) 220 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca studiuje w przyspieszonym trybie,
  - 6) 330 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca jest osobą poszkodowaną w 2023 lub 2024 roku w wyniku działań żywiołu lub innych zdarzeń losowych,
  - 7) 330 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca korzysta z usług tłumacza języka migowego,
  - 8) 880 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada podpis elektroniczny/Profil Zaufany na platformie ePUAP i złoży wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej w dedykowanym systemie przygotowanym przez PFRON, przy czym możliwość ta dotyczy tylko tych wnioskodawców, którzy skorzystają z tego zwiększenia po raz pierwszy (wsparcie jest jednorazowe)
  - 9) 550 zł- w przypadku, gdy wnioskodawca w poprzednim semestrze pobierał lub aktualnie pobiera naukę w formie zdalnej, w tym w systemie hybrydowym.
10. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa w ustępie 6 punkt 1 i ustępie 9 nie przysługuje w przypadku, gdy wnioskodawca zmieniając kierunek lub szkołę/uczelnię w trakcie pobierania nauki (nie ukończywszy jej), ponownie pobiera naukę na poziomie (semestr/półroczne) objętym uprzednio dofinansowaniem ze środków PFRON w ramach programu.
11. Wysokość przyznanego dodatku na pokrycie kosztów kształcenia uzależniona będzie od wysokości posiadanych środków finansowych PFRON przekazanych na realizację programu w danym roku.

12. Pomoc w module II w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa ust. 6 pkt 1 i ust. 9, ma charakter progresywny i motywacyjny. Wysokość dodatku dla każdego wnioskodawcy jest uzależniona od jego postępów w nauce i wynosi:
- 1) do 50% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na pierwszym roku nauki w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym, w przypadku form kształcenia trwających jeden rok – do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku,
  - 2) do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na kolejnym, drugim roku edukacji w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym,
  - 3) do 100% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki w kolejnych latach (od trzeciego roku) danej formy edukacji na poziomie wyższym,
- przy czym uczestnicy studiów II stopnia i doktoranci szkół doktorskich oraz uczestnicy studiów doktoranckich mogą otrzymać dodatek w kwocie maksymalnej na każdym etapie nauki.
13. Przekazanie dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) oraz dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego następuje po zawarciu umowy dofinansowania.
14. Przekazanie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia następuje po zawarciu umowy dofinansowania i przekazaniu realizatorowi programu informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półrocza objętego dofinansowaniem lub po złożeniu zaświadczenia ze szkoły/uczelni, że wnioskodawca uczęszczał na zajęcia, objęte planem/programem studiów/nauki. Zwiększenie dodatku, o którym mowa w ustępie 9 punkt 8 nie zostanie naliczone i przekazane, jeśli wniosek nie został złożony w formie elektronicznej w dedykowanym systemie przygotowanym przez PFRON (brak podpisu elektronicznego/Profilu Zaufanego na platformie ePUAP).
15. Wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem, z przyczyn innych niż niezależnych od niego (np. stan zdrowia) - nie uczęszczał na zajęcia objęte planem/programem studiów/nauki, a w przypadku przewodu doktorskiego – nie realizował przewodu doktorskiego zgodnie z przyjętym harmonogramem, zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu.
16. Dopuszczalność udzielania pomocy w ramach modułu II:
- 1) każdy Wnioskodawca może uzyskać pomoc ze środków PFRON łącznie maksymalnie w ramach 20 (dwudziestu) semestrów/półroczy różnych form kształcenia na poziomie wyższym - warunek ten dotyczy także wsparcia udzielonego w ramach programów PFRON:
    - a) „STUDENT - kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,
    - b) „STUDENT II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych”,z uwzględnieniem punktu 2 i punktu 7,
  - 2) wnioskodawcy, którzy do dnia złożenia wniosku uzyskali pomoc ze środków PFRON w ramach większej liczby semestrów/półroczy, niż wskazana w punkcie 1, mogą uzyskać pomoc w ramach programu - do czasu ukończenia rozpoczętych form kształcenia na poziomie wyższym, jeśli są one realizowane zgodnie z planem/programem studiów i zostały rozpoczęte, gdy limit, o którym mowa w punkcie 1 nie został przekroczony;
  - 3) decyzja o dofinansowaniu kosztów nauki w przypadku ponownego wsparcia wcześniej dofinansowanego semestru / półrocza / roku szkolnego lub akademickiego (bez pomyślnego zakończenia danego etapu nauki lub szkoły/uczelni tj. bez pomyślnego zaliczenia semestru/półrocza/roku szkolnego lub akademickiego

- objętego dofinansowaniem) - należy do kompetencji realizatora programu, z zastrzeżeniem punktu 4, przy czym spowolnienie toku studiów / nauki nie jest traktowane jako powtarzanie semestru;
- 4) wypłata dofinansowania w sytuacji, o której mowa w punkcie 3, jest dozwolona w ramach dopuszczalnej, łącznej liczby semestrów/ półroczy, o której mowa w punkcie 1 - z zastrzeżeniem, iż może to nastąpić nie więcej niż dwa razy w ciągu trwania nauki w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym (szkoła policealna, kolegium, studia I stopnia, studia II stopnia, studia III stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe, szkoła doktorska, przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi) i tylko jeżeli powtarzanie semestru/półrocza/roku szkolnego lub akademickiego przez wnioskodawcę następuje z przyczyn od niego niezależnych (np. stan zdrowia, likwidacja/zamknięcie kierunku);
  - 5) wnioskodawca, który w okresie objętym dofinansowaniem przekroczy limit, o którym mowa w punkcie 4 (po raz trzeci nie zalicza semestru/półrocza), zobowiązany jest do zwrotu kwoty dofinansowania kosztów nauki w tym semestrze/półroczu i do czasu ukończenia nauki na rozpoczętym poziomie, nie może korzystać z pomocy w module II, z uwzględnieniem punktu 6;
  - 6) na pisemny wniosek realizatora programu, decyzję o wyrażeniu zgody na ponowne dofinansowanie kosztów nauki w przypadku wnioskodawcy, który ze względu na stan zdrowia po raz trzeci nie zalicza semestru/półrocza objętego dofinansowaniem w ramach danej formy kształcenia na poziomie wyższym, podejmują Pełnomocnicy Zarządu w Biurze PFRON; w przypadku podjęcia decyzji, zwrot kwoty dofinansowania kosztów nauki, o którym mowa w punkcie 5 - nie ma zastosowania;
  - 7) limit, o którym mowa w punkcie 1, nie dotyczy osób ubiegających się o dofinansowanie kosztów nauki w ramach szkół doktorskich, studiów III stopnia, a także osób zamierzających otworzyć przewód doktorski poza studiami doktoranckimi (III stopnia), co oznacza, że mogą uzyskać dofinansowanie do tych form edukacji pomimo, że limit ten został już osiągnięty;
  - 8) decyzja w sprawie wyrażenia zgody na udział w programie wnioskodawcy, który przekroczył limit, o którym mowa w punkcie 1, ale nie pobiera nauki w formach edukacji na poziomie wyższym wymienionych w punkcie 7, może być podjęta przez Pełnomocników Zarządu w Oddziale Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, na podstawie wystąpienia i pozytywnej opinii właściwego realizatora programu. W opinii tej realizator programu wskazuje w szczególności:
    - a) uzasadnienie proponowanej decyzji w odniesieniu do sytuacji wnioskodawcy na rynku pracy,
    - b) okres trwania nauki,
    - c) wysokość limitu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w dyspozycji realizatora programu na dofinansowania w module II (na dzień sporządzenia opinii) wraz z informacją, czy decyzja wymaga zwiększenia tego limitu,
    - d) wykaz analizowanych dokumentów stanowiących podstawę wydanej opinii,przy czym decyzja pozytywna w sprawie wyrażenia zgody na udział wnioskodawcy w programie obejmuje cały okres trwania rozpoczynanej nauki.
17. W przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są doktorantami szkoły doktorskiej lub uczestnikami studiów doktoranckich, przysługuje wyłącznie dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego.
18. Decyzję o wysokości pomocy dla Wnioskodawcy podejmuje realizator programu, który ustala własne sposoby różnicowania wysokości dofinansowania.

19. Wnioski w ramach modułu II nie podlegają ocenie merytorycznej.
20. Udział własny Wnioskodawcy jest wymagany w poniższych zadaniach:
- 1) w module I wynosi co najmniej:
    - a) 10% ceny brutto zakupu/usługi, przy czym w ramach Obszaru B – Zadanie nr 2 i Obszaru C Zadania: nr 2- nie jest wymagany;
  - 2) w module II – w zakresie kosztów czesnego:
    - a) 10% wartości czesnego – w przypadku przyznania dofinansowania, o którym mowa w ustępie 6 punkt 3 dla zatrudnionych beneficjentów programu, którzy korzystają z pomocy w ramach jednej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku),
    - b) 60% wartości czesnego – w przypadku przyznania dofinansowania, o którym mowa w ustępie 8 dla zatrudnionych beneficjentów programu, którzy jednocześnie korzystają z pomocy w ramach więcej niż jedna forma kształcenia na poziomie wyższym (więcej niż jeden kierunek) – warunek dotyczy drugiej i kolejnych form kształcenia na poziomie wyższym (drugiego i kolejnych kierunków),z zastrzeżeniem, iż z obowiązku wniesienia udziału własnego w module II w wysokości 10% wartości czesnego zwolniony jest wnioskodawca, gdy wysokość jego przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę.
21. Środki finansowe stanowiące udział własny wnioskodawcy mogą pochodzić z różnych źródeł, jednak nie mogą pochodzić ze środków PFRON.
22. Dokumentem potwierdzającym udzielenie pomocy ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest umowa dofinansowania zawarta pomiędzy wnioskodawcą i realizatorem programu. Data jej zawarcia jest datą udzielenia pomocy; Jednakże, jeśli w toku realizacji programu umowa dofinansowania jest zawarta w roku następującym po roku złożenia wniosku, to rokiem udzielenia pomocy jest ten rok, w którym wniosek został złożony.
23. W 2024 roku preferowane są wnioski dotyczące osób niepełnosprawnych które:
- a) uzyskały do wniosku pozytywną opinię eksperta w zakresie dopasowania wnioskowanej pomocy do aktualnych potrzeb wynikających z ich aktywności (eksperta PFRON w ramach Obszaru C Zadania: 1,3-4, a także eksperta w ramach programu pn. „Centra informacyjno- doradcze dla osób z niepełnosprawnością” lub eksperta zaangażowanego przez realizatora)- liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 10,
  - b) posiadają znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia- w orzeczeniu o niepełnosprawności posiadają więcej niż jedną przyczynę wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenie to jest wydane z powodu całościowych zaburzeń rozwojowych (12-C)- liczba punktów preferencyjnych wynosi 10,
  - c) są zatrudnione (w rozumieniu programu) – liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 10,
  - d) posiadają podpis elektroniczny/profil Zaufany na platformę ePUAP i złożyły wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej w SOW- liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 10, przy czym preferencja ta dotyczy tylko tych wnioskodawców, którzy z niej korzystają po raz pierwszy (preferencja jest jednorazowa),
  - e) złożyły wniosek w pierwszym półroczu 2024 roku - liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 5,
  - f) w 2023 lub w 2024 roku zostały poszkodowane w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych – liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 5.
24. Ponadto w 2024r. w procesie rozpatrywania wniosków w Module I będą brane pod uwagę następujące kryteria:
- 1) orzeczenie o niepełnosprawności wydane na stałe,

- 2) osoba z dysfunkcją 4 kończyn lub osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niewidoma lub głuchoniema lub głuchoniewidoma,
- 3) umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- 4) osoby niepełnosprawne, które uczą się bądź studiują,
- 5) miejsce zamieszkania wieś,
- 6) nie korzystanie ze środków PFRON na zakup przedmiotu objętego wnioskiem,
- 7) samodzielne gospodarstwo domowe,
- 8) wniosek kompletny w dniu przyjęcia,
- 9) aktualna Karta Dużej Rodziny.

Skalę punktową (oceny merytorycznej) dla wniosków złożonych w ramach programu „Aktywny samorząd” Moduł I w 2024r. stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych zasad.

25. Refundacja poniesionych kosztów może dotyczyć:

- 1) w przypadku Modułu I Obszar A: Zadanie 1 i 4, Obszar B: Zadanie 1, 3, i 4 oraz Obszar C: Zadanie 1, 3 i 5 – wyłącznie kosztów poniesionych po zawarciu umowy dofinansowania,
- 2) w pozostałych przypadkach – także kosztów poniesionych do 180 dni przed dniem złożenia wniosku.
- 3) w przypadku Modułu II – kosztów opłaty za naukę (czesnego) dotyczących bieżącego roku szkolnego lub akademickiego, niezależnie od daty ich poniesienia.

26. Umowa, dotycząca refundacji, o której mowa w ust. 25 pkt 3 może być zawarta także po zakończeniu roku szkolnego lub roku akademickiego, którego dotyczy wniosek.

§ 2

Tryb składania wniosków o przyznanie dofinansowania

1. Podstawą decyzji o przyznaniu osobie niepełnosprawnej dofinansowania jest wniosek o dofinansowanie wraz z załącznikami, które potwierdzają możliwość uczestnictwa w programie. Za kompletny wniosek uważa się wniosek zawierający wszystkie wymagane dane wraz z kompletem wymaganych załączników aktualnych na dzień przesłania wniosku, z wyjątkiem wniosków wnioskodawców zobowiązanych do uzupełnienia lub korekty danych – w tym przypadku podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania dofinansowania są informacje aktualne na dzień uzupełnienia wniosku.
2. Wniosek o dofinansowanie musi zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) Moduł, Obszar i Zadanie programu, w ramach którego wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie;
  - 2) dane personalne wnioskodawcy i osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy oraz ich nr PESEL, a w przypadku braku nr PESEL - cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość;
  - 3) dane teleadresowe wnioskodawcy i osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy;
  - 4) stan prawny i rodzaj niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej, wynikający z orzeczenia potwierdzającego status osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy;
  - 5) informacje dotyczące aktywności zawodowej lub aktualnie realizowanego etapu kształcenia osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy;
  - 6) rodzaj gospodarstwa domowego (samodzielne/wspólne) oraz wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu;
  - 7) specyfikację przedmiotu dofinansowania, w przypadku Modułu I - wraz z orientacyjnym kosztem planowanym do dofinansowania ze środków PFRON;
  - 8) wysokość kwoty wnioskowanej;
  - 9) uzasadnienie wniosku wskazujące na związek udzielenia dofinansowania z możliwością realizacji celów programu – nie dotyczy Modułu II;

- 10) oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu środków przeznaczonych na udział własny (o ile dotyczy);
- 11) informacje dotyczące korzystania przez wnioskodawcę lub jego podopiecznego ze środków PFRON na dofinansowanie do edukacji na poziomie wyższym- w przypadku modułu II;
- 12) informacje dotyczące korzystania przez wnioskodawcę lub jego podopiecznego ze środków PFRON w ciągu ostatnich 3 lat przed rokiem, w którym złożony został wniosek o dofinansowanie (zadanie w ramach którego udzielono wsparcia, wysokość otrzymanego dofinansowania);
- 13) oświadczenie wnioskodawcy, iż nie ubiega się i nie będzie w danym roku ubiegał się odrębnym wnioskiem o środki PFRON na ten sam cel finansowany ze środków PFRON - za pośrednictwem innego Realizatora (na terenie innego samorządu powiatowego).

3. Do wniosku o dofinansowanie muszą być dołączone co najmniej następujące załączniki:

- 1) Kserokopia/skan aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenia równoważnego albo orzeczenia o niepełnosprawności (osoby do 16 roku życia);
- 2) Kserokopia/skan aktu urodzenia dziecka - w przypadku wniosku dotyczącego niepełnoletniej osoby niepełnosprawnej;
- 3) Kserokopia/skan dokumentu stanowiącego opiekę prawną nad podopiecznym – w przypadku wniosku dotyczącego osoby niepełnosprawnej reprezentowanej przez opiekuna prawnego;
- 4) oświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych;

oraz w przypadkach tego wymagających:

- 5) zaświadczenie wydane przez lekarza specjalistę o specjalizacji adekwatnej do rodzaju niepełnosprawności, zawierające opis rodzaju schorzenia /niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej, której wniosek dotyczy, wypełnione czytelnie w języku polskim i wystawione nie wcześniej niż 120 dni przed dniem złożenia wniosku – Realizator może zwolnić z obowiązku złożenia zaświadczenia, gdy rodzaj schorzenia/niepełnosprawności ma charakter stały oraz został potwierdzony zaświadczeniem wystawionym w terminie wcześniejszym (lub w innym dokumencie);

pozostałe, ewentualne wymagane załączniki, określa Realizator.

4. Wnioskodawca może występować przez pełnomocnika, ustanowionego na podstawie pełnomocnictwa poświadczonego notarialnie pełnomocnictwo wnioskodawca dołącza do wniosku wraz z pisemnym oświadczeniem pełnomocnika, iż nie jest on i w ciągu ostatnich 3 lat nie był właścicielem, współwłaścicielem, przedstawicielem prawnym (pełnomocnikiem) lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm(y), oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku wnioskodawcy o dofinansowanie ze środków PFRON ani nie jest i nie był w żaden inny sposób powiązany z zarządem tych firm poprzez np.: związki gospodarcze, rodzinne, osobowe itp.
5. Wnioskodawca może występować przez pełnomocnika zgodnie z pełnomocnictwem w zwykłej formie pisemnej, którego wzór został określony w systemie SOW.
6. Wnioskodawca zobowiązany jest zgłosić bezzwłocznie do Realizatora informacje o wszelkich zmianach, dotyczących danych zawartych we wniosku.
7. W przypadku, gdy Wnioskodawca przedstawia do wniosku dokumenty wystawione w języku innym niż język polski, zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z tłumaczeniem tych dokumentów nie są refundowane ze środków PFRON.

8. Wnioskodawca, który ubiega się o ponowne udzielenie pomocy ze środków PFRON na ten sam cel jest zobowiązany wykazać we wniosku przesłanki wskazujące na potrzebę powtórnego/kolejnego dofinansowania ze środków PFRON (nie dotyczy Modułu I Obszar D oraz Modułu II).
9. Wniosek, o którym mowa w §2 ust.1, może być złożony w formie elektronicznej w SOW.
10. **Przyjmowanie wniosków rozpocznie się dnia 1 marca 2024r. i potrwa do 31 sierpnia 2024 roku– dotyczy Modułu I.**
11. **Przyjmowanie wniosków w ramach Modułu II rozpocznie się dnia 1 marca 2024 r. i będzie następowało w trybie ciągłym. Ustala się dwa cykle realizacji wniosków pozytywnie zweryfikowanych pod względem formalnym, adekwatnie do organizacji roku akademickiego/szkolnego, wyznaczając dwa terminy zakończenia przyjmowania wniosków:**
  1. **I etap - wnioski złożone do dnia 31 marca;**
  2. **II etap - wnioski złożone do dnia 10 października.**
12. Realizator programu w terminie **do 10 dni kalendarzowych od dnia złożenia wniosku** rozpatruje wnioski pod względem formalnym, a w przypadku niekompletnego wniosku, informuje Wnioskodawcę o występujących we wniosku uchybieniach, brakujących dokumentach, które powinny zostać usunięte w terminie **do 7 dni kalendarzowych od dnia otrzymania wezwania** – pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. W przypadku Modułu II Realizator programu wyznacza Wnioskodawcy **14 dniowy termin** (liczony w dniach kalendarzowych) na dostarczenie brakujących danych i/lub załączników. W uzasadnionych sytuacjach w przypadku braku możliwości uzupełnienia danych lub dostarczenia brakujących załączników w wyznaczonym przez Realizatora terminie Wnioskodawca zobowiązany jest złożyć w **terminie 7 dni kalendarzowych od dnia otrzymania wezwania** pisemną informację z prośbą o przesunięcie wyznaczonego terminu. Brak złożenia załączników w wyznaczonym terminie oraz brak złożenia prośby o przesunięcie terminu skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia. Rozpatrywanie wniosków pod względem merytorycznym dotyczy Modułu I będzie następowało **do 30 dnia miesiąca następującego po 30 kwietnia, 30 czerwca, 31 sierpnia** (weryfikacja merytoryczna, wydanie opinii przez eksperta, podjęcie decyzji w sprawie przyznania dofinansowania bądź odmowie przyznania dofinansowania). W ramach Obszaru C Zadanie 1 i 3, Zadanie 4 termin może zostać wydłużony w indywidualnych przypadkach w zależności od wyznaczonej wizyty u eksperta PFRON. Podjęcie decyzji w sprawie przyznania dofinansowania uzależnione będzie od otrzymania środków z PFRON na realizację programu. Po przyznaniu dofinansowania nastąpi przygotowanie i obustronne podpisanie umowy, a w przypadku odmowy wysłanie pisma informującego o decyzji odmownej.
13. Rozpatrywanie wniosków w ramach Modułu II będzie następowało:
  1. w ramach I etapu do **7 maja 2024r.**(wyliczenie wysokości dofinansowania, podjęcie decyzji w sprawie przyznania dofinansowania bądź odmowie przyznania dofinansowania). Podjęcie decyzji w sprawie przyznania dofinansowania uzależnione będzie od otrzymania środków z PFRON na realizację programu. **W terminie 20 dni kalendarzowych od dnia podjęcia decyzji** o przyznaniu dofinansowania bądź o odmowie przyznania dofinansowania, nastąpi przygotowanie i obustronne podpisanie umowy o przyznaniu dofinansowania lub wysłanie pisma informującego o decyzji odmownej;
  2. w ramach II etapu do **8 listopada 2024r.** (wyliczenie wysokości dofinansowania, podjęcie decyzji w sprawie przyznania dofinansowania bądź odmowie przyznania dofinansowania). **W terminie 20 dni kalendarzowych od dnia podjęcia decyzji** o przyznaniu dofinansowania bądź o odmowie przyznania dofinansowania, nastąpi przygotowanie i obustronne podpisanie umowy o przyznaniu dofinansowania lub wysłanie pisma informującego o decyzji odmownej.
14. W programie nie mogą uczestniczyć wnioskodawcy:

- 1) moduł I i II którzy posiadają wymagalne zobowiązania wobec PFRON lub wobec realizatora programu,
- 2) moduł II:
  - a) aktualnie mają przerwę w kontynuowaniu nauki i nie ponoszą kosztów nauki (np. urlop dziekański, urlop zdrowotny);
  - b) stopień lekki niepełnosprawności z zastrzeżeniem §5 ust. 23.
15. Za datę złożenia wniosku uważa się datę jego przesłania potwierdzoną w Systemie Obsługi Wsparcia poprzez UPZ (Urzędowe Potwierdzenie Złożenia), a w przypadku wniosków składanych drogą pocztową, datę stempla pocztowego.
16. W przypadku wniosków składanych w Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON zwanym dalej SOW:
  1. rejestracja wniosków w dzienniku korespondencyjnym nie obowiązuje, jeśli dokument został dostarczony wyłącznie w formie elektronicznej
  2. komunikacja z wnioskodawcą odbywa się w sposób określony w SOW, korespondencja elektroniczna prawidłowo zaadresowana i dwukrotnie wysłana do wnioskodawcy, uznawana jest za doręczoną.
17. W przypadku wniosków składanych w formie elektronicznej w SOW:
  - 1) formularz wniosku o dofinansowanie wraz z zestawem wymaganych przez PFRON danych i listą załączników, jest określony i dostępny w SOW na witrynie PFRON;
  - 2) formę i zakres dodatkowych informacji wymaganych przez Realizatora do wniosku, o którym mowa w pkt 1, określa Realizator w sposób przewidziany w SOW;
  - 3) formularz wniosku w formie przewidzianej w SOW lub w formie zawierającej dodatkowe załączniki wymagane do wniosku przez Realizatora, może być umieszczony także na witrynie Realizatora;
  - 4) podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej dofinansowania są informacje aktualne na dzień przesłania wniosku do instytucji (przez wnioskodawcę w SOW) z wyjątkiem wniosków wnioskodawców zobowiązanych do uzupełnienia lub korekty danych - w tym przypadku podstawą podjęcia decyzji w sprawie przyznania dofinansowania są informacje aktualne na dzień uzupełnienia wniosku w SOW;
  - 5) Realizator może zobowiązać wnioskodawcę do okazania oryginału dokumentu wymaganego do wniosku lub dostarczenia dodatkowych informacji lub załączników, które wnioskodawca musi dołączyć do wniosku przed jego rozpatrzeniem.
18. Wszystkie dokumenty niezbędne do złożenia wniosku, wnioskodawca może skanować/powielać w formie elektronicznej i takie będą rejestrowane w SOW, stanowiąc podstawę do oceny formalnej i merytorycznej wniosku.
19. Informacje przedstawione we wniosku i w umowie dofinansowania składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
20. Wniosek i załączniki do wniosku składane w postaci elektronicznej za pomocą SOW, podpisane przy użyciu danych obejmujących imię, nazwisko oraz numer PESEL, są równoważne pod względem skutków prawnych dokumentowi opatrzonemu podpisem własnoręcznym.
21. Potwierdzenie złożenia w postaci elektronicznej wniosku wraz z załącznikami do wniosku, a także inna korespondencja z wnioskodawcą, przesyłana jest w sposób przewidziany w SOW, za pośrednictwem którego nastąpiło złożenie wniosku, a w przypadku braku takiej możliwości - na adres poczty elektronicznej wskazany przez osobę ubiegającą się o dofinansowanie.
22. W sprawach nieuregulowanych w programie i przez Zarząd PFRON, dotyczących trybu postępowania i zasad dofinansowania stosuje się odpowiednio przepisy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r.

w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U.

z 2015 poz. 926) oraz Ustawy o Rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz.U. z 2024 poz. 44).

23. Realizator ma prawo podjęcia decyzji o przywróceniu wnioskodawcy określonego terminu (np. terminu złożenia wniosku lub dokumentów rozliczeniowych).

§ 3

Weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków

1. Realizator programu weryfikuje wnioski pod względem formalnym (Moduł I, Moduł II) i merytorycznym (Moduł I). Weryfikacji formalnej i merytorycznej wniosku dokonuje się na podstawie dokumentów dołączonych przez wnioskodawcę do wniosku, danych i informacji wynikających z wniosku, posiadanych przez Realizatora i PFRON zasobów oraz ustaleń dokonanych w trakcie weryfikacji wniosku.
2. Wnioski w ramach modułu II nie podlegają ocenie merytorycznej.
3. Sposób wyliczanie wysokości pomocy finansowej ze środków PFRON dla studentów w ramach realizacji Modułu II programu "Aktywny samorząd" określa załącznik nr 2.
4. Weryfikacja formalna wniosku polega na sprawdzeniu przez pracownika Realizatora, czy wnioskodawca i/lub jego podopieczny spełnia obowiązujące warunki uczestnictwa w programie i ubiegania się w jego ramach o wsparcie.
5. Ocenie formalnej podlega:
  - 1) spełnianie przez wnioskodawcę/podopiecznego wnioskodawcy wszystkich kryteriów uprawniających do złożenia wniosku i uzyskania dofinansowania;
  - 2) dotrzymanie przez wnioskodawcę terminu na złożenie wniosku;
  - 3) zgodność zgłoszonego we wniosku przedmiotu dofinansowania z zasadami wskazanymi w programie;
  - 4) kompletność i poprawność danych zawartych we wniosku, zgodność wniosku oraz wymaganych załączników z wymaganiami Realizatora;
  - 5) wypełnienie wymaganych rubryk we wniosku i załącznikach do wniosku;
  - 6) zgodność reprezentacji wnioskodawcy lub jego podopiecznego.
6. Dodatkowe wymagania w zakresie weryfikacji formalnej wniosków:
  - 1) opinia eksperta PFRON wydana do wniosku złożonego w 2023 roku, może zachować ważność dla weryfikacji formalnej wniosku złożonego w 2023 roku lub w 2024 roku - do dnia 31 grudnia 2024 roku,
  - 2) zaświadczenie lekarskie złożone przez wnioskodawcę do wniosku w 2023 roku, może zachować ważność dla weryfikacji formalnej wniosku złożonego w 2023 roku lub w 2024 roku - do dnia 31 grudnia 2024 roku,
  - 3) wnioskodawca ubiegający się o refundację kosztów poniesionych przed dniem zawarcia umowy dofinansowania, ale w okresie wskazanym w §1 ustęp 25 zasad, warunki uczestnictwa w programie musi spełnić także, w przypadku:
    - a) modułu I Obszar A-C (w zadaniach które przewidują możliwość refundacji, zgodnie z rozdziałem VII ustęp 1 programu) - w terminie poniesienia kosztu objętego refundacją,
    - b) Obszaru D i Modułu II – w okresie objętym refundacją kosztów,
7. Odnośnie częstotliwości udzielania pomocy w ramach modułu I:
  - 1) Obszar A i Obszar C - Zadania 1 i 3 oraz 5 – ponowna pomoc może być udzielona po upływie 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy oraz Obszar B, z wyłączeniem Zadania 5 – ponowna pomoc może być udzielona po upływie 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.Warunek dotyczy:

- a) pomocy udzielanej w ramach wskazanych zadań,
  - b) osoby niepełnosprawnej, będącej beneficjentem pomocy,
  - c) tego samego celu pomocy, przez który należy rozumieć przedmiot dofinansowania określony ogólnie w danym zadaniu,
- 2) Obszar C – Zadania 2 i 4 oraz Obszar B Zadanie 5 – ponowna pomoc może być udzielona po zakończeniu okresu gwarancji na przedmiot/usługę wcześniej dofinansowaną.
- Warunek dotyczy:
- a) pomocy udzielanej w ramach wskazanych zadań,
  - b) osoby niepełnosprawnej, będącej beneficjentem pomocy,
  - c) gwarancji, dotyczącej przedmiotu dofinansowanego uprzednio ze środków PFRON,
- przy czym o pomoc można ubiegać się nie częściej niż jeden raz w roku kalendarzowym.
8. Odnosnie podejmowania decyzji o przyznaniu dofinansowania z pominięciem okresów, o których mowa w §3 ust. 7 zasad, dotyczyć może także:
- a) okresów obowiązujących w ramach innych zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
  - b) osób uczących się (nie wcześniej niż po uzyskaniu promocji do 6 klasy podstawowej), które w uzasadnieniu wniosku lub dodatkowym wystąpieniu wykażą, że posiadany sprzęt lub oprogramowanie nie spełnia potrzeb wynikających z aktualnie realizowanego etapu edukacji- w szczególności w sytuacji zmiany formy kształcenia na wyższą,
  - c) pogorszenia stanu zdrowia lub zmian w stanie fizycznym, nie mogą korzystać, uprzednio dofinansowanego ze środków PFRON przedmiotu dofinansowania,
  - d) zdarzeń losowych utracili przedmiot dofinansowania ze środków PFRON albo uległ on zniszczeniu w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę.
9. Wnioskodawca ubiegający się o pomoc w ramach Obszaru C Zadanie 1, 3 lub 4 zobowiązany jest dostarczyć wraz z wnioskiem dwie niezależne oferty (od dwóch niezależnych sprzedawców/ usługodawców) , dotyczące przedmiotu dofinansowania,
10. Opinia eksperta PFRON w ramach Obszaru C Zadanie 3 lub 4 musi dodatkowo zawierać ocenę zgodności proponowanej do dofinansowania protezy (według specyfikacji) z poziomem jakości według programu.
11. Realizator programu na prośbę wnioskodawcy może zwolnić wnioskodawcę z wymogu złożenia we wniosku oświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, przy czym brak tego oświadczenia oznaczać będzie, że wniosek tego wnioskodawcy będzie traktowany jak wniosek, w którym wnioskodawca wykazał dochód najwyższy, co oznacza brak preferencji dla wnioskodawcy w zakresie kolejności realizacji wniosku, o których mowa w § 4 ust. 11 pkt 2 oraz brak możliwości ewentualnego zwiększenia kwoty dofinansowania z tytułu osiągniętej wysokości dochodu (przede wszystkim w module II);
12. Wnioski o dofinansowanie skierowane do decyzji realizatora programu z prośbą wnioskodawcy dotyczącą przywrócenia wnioskodawcy terminu na złożenie wniosku, będą weryfikowane pozytywnie pod względem formalnym, jeśli zostaną złożone do dnia 31 grudnia 2024 roku;
13. Koszt dojazdu wnioskodawcy na wizytę do eksperta PFRON w przypadku negatywnej opinii eksperta PFRON jest refundowany na podstawie przedłożonych przez wnioskodawcę dowodów poniesienia kosztu; zwrot środków nie wymaga zawarcia umowy dofinansowania.
14. Osoba niepełnosprawna ubiegająca się o pomoc w ramach Obszaru C Zadanie 1, która nie jest zatrudniona ani nie uczy się, zobowiązana jest dostarczyć wraz z wnioskiem

zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne na wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym potwierdzone przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

15. Wniosek wnioskodawcy w ramach Obszaru C Zadanie 3, który nie jest zatrudniony, a który już dwukrotnie uzyskał dofinansowanie protezy w ramach tego zadania, nie jest kierowany do opinii eksperta PFRON, który w ramach wcześniejszych wniosków dwukrotnie potwierdził rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie; wniosek jest oceniany negatywnie z powodów merytorycznych ze względu na brak efektywności dotychczas udzielonego wsparcia w ramach Obszaru C Zadanie 3 w odniesieniu do aktywizującego celu programu, cele osobiste wnioskodawcy mogą być wystarczająco realizowane w ramach pomocy systemowej, dotyczącej zaopatrzenia w wyroby medyczne.

16. Ocena merytoryczna wniosku przeprowadzana jest w celu wyłonienia wniosków, które mają największe szanse na realizację celów programu i które zmieszczą się w limicie środków finansowych przekazanych przez PFRON na realizację programu.

1) W związku z tym zastosowanie będzie miał punktowy system oceny wniosków w ramach modułu I:

- a) maksymalny próg punktowy – 100 punktów,
- b) minimalny próg punktowy – 10 punktów – umożliwiający bieżące udzielenie dofinansowania.

1) Ocenione merytorycznie wnioski szeregowane są na liście rankingowej według kolejności wynikającej z uzyskanej oceny (liczby punktów).

2) Udzielenie dofinansowania wnioskodawcom, których, wnioski ocenione w danym cyklu poniżej minimalnego progu punktowego, uzależnione będzie od możliwości wynikających z wysokości dostępnego limitu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazanych Realizatorowi programu, przy czym każdy wniosek pozytywnie zweryfikowany pod względem formalnym może być zrealizowany, w kolejności wynikającej z sumy punktów uzyskanych w trakcie oceny merytorycznej. Wnioski, które nie mogą być zrealizowane w danym cyklu ze względu na wysokość aktualnego limitu środków finansowych realizatora na realizację programu, przechodzą do puli wniosków rozpatrywanych w kolejnym cyklu realizacji wniosków ocenionych merytorycznie.

17. W przypadku wniosku złożonego, w którym nie występuje obowiązek opiniowania przez eksperta PFRON, który w trakcie jego oceny nasuwa wątpliwości co do możliwości pozytywnej weryfikacji pod względem kryterium dotyczącego rodzaju niepełnosprawności adresata programu lub co do celowości wnioskowanego dofinansowania, do podjęcia pozytywnej decyzji wymagana jest pozytywna opinia wydana przez eksperta – lekarza specjalistę o specjalizacji związanej z rodzajem niepełnosprawności adresata programu.

18. Dodatkowe wymagania w zakresie weryfikacji merytorycznej wniosków w ramach modułu I:

- 1) ekspertem o którym mowa w ustępie 17 nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku,
- 2) w celu rzetelnej oceny wniosku, ekspert, o którym mowa w punkcie 1, powinien potwierdzić stan faktyczny związany z dysfunkcją i potrzebą wyposażenia potencjalnego beneficjenta pomocy we wnioskowany przedmiot dofinansowania, o ile to możliwe z uwagi na sytuację zdrowotną osoby niepełnosprawnej – w trakcie konsultacji z udziałem potencjalnego beneficjenta pomocy,

19. Wniosek Wnioskodawcy, któremu odmówiono przyznania środków finansowych w wyniku uchybień ze strony Realizatora przy weryfikacji formalnej wniosku, podlega dalszemu rozpatrzeniu.

20. Wnioski wnioskodawców będących pracownikami Realizatora mogą być zrealizowane tylko w takim przypadku, gdy zgodność oceny formalnej oraz o ile dotyczy - merytorycznej wniosku, z zasadami przyjętymi przez Realizatora, zostanie potwierdzona przez właściwy terytorialnie Oddział PFRON. Powyższy tryb dotyczy także innych sytuacji budzących wątpliwość co do bezstronności Realizatora. O konieczności zastosowania wskazanego trybu, rozstrzyga Oddział PFRON na podstawie zgłoszenia Realizatora.

21. W przypadku wniosków składanych w formie elektronicznej w SOW:

- 1) czynności związane z weryfikacją wniosku, powinny być rejestrowane w sposób przewidziany w SOW;
- 2) nie jest wymagane, aby zakończenie i efekt czynności związanych z weryfikacją wniosku potwierdzać w sposób (pieczętki, daty i podpisy właściwych pracowników).

§4

Decyzja o przyznaniu dofinansowania

1. Decyzję o przyznaniu bądź odmowie przyznania wnioskowanej pomocy podejmuje Realizator, zgodnie z posiadanym doświadczeniem i wiedzą oraz na podstawie zasad określonych w programie i dokumencie dotyczącym kierunków działań programu oraz warunków brzegowych obowiązujących Realizatorów programu w danym roku.
2. Decyzję w sprawie wysokości dofinansowania dla Wnioskodawcy podejmuje Realizator, z zastrzeżeniem §4 ust. 3
3. Kwota dofinansowania nie może przekroczyć:
  - 1) maksymalnej kwoty dofinansowania, określonej przez PFRON dla danego przedmiotu dofinansowania;
  - 2) wysokości określonego przez PFRON udziału środków finansowych PFRON w dofinansowanym zakupie lub kosztach usługi (o ile dotyczy);
  - 3) kwoty wnioskowanej przez wnioskodawcę.
4. Decyzja odmowna w sprawie dofinansowania wymaga pisemnego uzasadnienia.
5. W ramach Modułu II:
  - 1) dofinansowanie opłaty za naukę (czesne) oraz opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego ma charakter obligatoryjny;
  - 2) decyzja w sprawie udzielenia i wysokości dodatku na pokrycie kosztów kształcenia, należy do kompetencji Realizatora;
  - 3) aby wsparciem objąć wszystkich wnioskodawców, których wnioski zostały pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym, Realizator ma prawo obniżyć zakres i wysokość dofinansowania do poziomu, jaki wynika z wysokości kwot wnioskowanych we wszystkich wnioskach (zapotrzebowania) i kwoty przeznaczonej na realizację programu.
6. Decyzja o przyznaniu dofinansowania zawarta w odpowiedniej rubryce formularza wniosku jest podstawą zawarcia umowy dofinansowania.
7. Kwota dofinansowania może być ustalana w pełnych złotych, natomiast rozliczenia dokonuje się bez zaokrągleń.
8. W przypadku przyznania dofinansowania, realizacja następuje po podpisaniu dwustronnej umowy dofinansowania pomiędzy Realizatorem i wnioskodawcą.
9. Wypłata kwoty dofinansowania, dotyczącej kosztów nauki pokrywanych w ramach I transzy środków finansowych PFRON przekazanych na realizację Modułu II, następuje nie później niż do dnia 31 maja każdego roku realizacji programu.
10. Każdorazowo podstawą przyznania dofinansowania przez realizatora jest posiadanie środków finansowych przekazanych przez PFRON na ten cel.
11. W sytuacji, gdy limit środków finansowych przekazany realizatorowi programu przez PFRON nie umożliwia udzielenia dofinansowania wszystkim wnioskodawcom z równorzędną oceną wniosku, o przyznaniu dofinansowania decyduje:

- 1) stopień niepełnosprawności potencjalnego beneficjenta pomocy w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski dotyczące osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności a w dalszej kolejności, gdy reguła postępowania wyrażona w pkt 1 nie prowadzi do wyboru wniosku do dofinansowania;
  - 2) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy, w ten sposób, że w pierwszej kolejności realizowane będą wnioski wnioskodawców, których dochód jest najniższy- przy czym preferencja obowiązuje tylko wówczas, gdy wnioskodawca umieści we wniosku informacje o wysokości tego dochodu.
12. W przypadku wniosków składanych w formie elektronicznej w SOW:
- 1) czynności związane z weryfikacją merytoryczną wniosku i podjęciem decyzji są rejestrowane za pomocą i w sposób przewidziany w SOW;
  - 2) nie jest wymagane, aby decyzja dotycząca rozpatrzenia wniosku była rejestrowana w odpowiedniej rubryce formularza wniosku wraz z datą jej podjęcia, pieczęciami i podpisami osób podejmujących decyzję;
  - 3) wszystkie dokumenty niezbędne do zawarcia umowy dofinansowania lub rozliczenia dofinansowania, wnioskodawca może skanować/ powielać w formie elektronicznej i takie będą rejestrowane w SOW, stanowiąc podstawę do zawarcia umowy i rozliczenia dofinansowania.

§ 5

Umowa dofinansowania i jej rozliczenie

1. Po zawarciu umowy w sprawie realizacji programu pomiędzy PFRON a realizatorem i przekazaniu realizatorowi środków PFRON na realizację programu, realizator zawiera z beneficjentami pomocy umowy dofinansowania, określające w szczególności:
  - 1) strony umowy (w przypadku wnioskodawcy – także nr PESEL, a przypadku braku nr PESEL - cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość wnioskodawcy);
  - 2) cel udzielenia dofinansowania – zgodnie z celami programu;
  - 3) źródło pochodzenia środków finansowych przekazanych w ramach umowy dofinansowania (PFRON);
  - 4) kwotę dofinansowania ze środków PFRON i jej przeznaczenie;
  - 5) wysokość udziału własnego wnioskodawcy (o ile dotyczy);
  - 6) sposób przekazania dofinansowania przez realizatora;
  - 7) terminy: wykorzystania dofinansowania i dostarczenia do realizatora dokumentów rozliczeniowych, w tym potwierdzenia odbioru dofinansowanego sprzętu/usługi;
  - 8) warunki i termin zwrotu dofinansowania w przypadku niedotrzymania zobowiązań wynikających z umowy;
  - 9) termin i sposób rozliczenia środków przekazanych wnioskodawcy (o ile dotyczy);
  - 10) zasady przeprowadzania kontroli przez PFRON lub realizatora;
  - 11) zobowiązania wynikające z otrzymania dofinansowania ze środków PFRON
2. Szczegółowe warunki realizacji dofinansowania zostaną określone w indywidualnych umowach zawieranych z wnioskodawcami w każdym obszarze realizacji programu.
3. Warunkiem zawarcia umowy dofinansowania jest spełnianie przez wnioskodawcę lub jego podopiecznego warunków uczestnictwa określonych w programie także w dniu podpisania umowy.
4. Przekazanie przyznanych środków finansowych następuje:
  - 1) na rachunek sprzedawcy przedmiotu zakupu / usługodawcy, na podstawie przedstawionej i podpisanej przez wnioskodawcę faktury VAT lub innego dowodu księgowego lub

- 2) na wskazany rachunek bankowy wnioskodawcy do rozliczenia na warunkach określonych w umowie dofinansowania (wskazanie terminu i sposobu rozliczenia przekazanych środków), co dotyczyć może wyłącznie:
  - a) w przypadku Modułu I: Obszar A - Zadanie nr 2 i nr 3, Obszar B - Zadanie nr 2 i nr 5, Obszar C - Zadanie nr 2 - 4, Obszar D,
  - b) Modułu II, z uwzględnieniem postanowień ust. 3a oraz 3b.
- 3a. W przypadku refundacji kosztów poniesionych po dacie zawarcia umowy dofinansowania, w tym w ramach transakcji na odległość (zakupy w sieci/sprzedaż internetowa), dokonanej przez wnioskodawcę z własnych środków w ramach Modułu I: Obszar A- Zadanie nr 1 lub nr 4, Obszar B –Zadanie nr 1, nr 3 lub nr 4 oraz Obszar C- Zadanie nr 1, nr 3 lub nr 5, zwrot dokonanej zapłaty –do wysokości przyznanych środków, następuje na rachunek bankowy wnioskodawcy, jeżeli:
  - 1) zapłata została dokonana przez wnioskodawcę po dacie zawarcia umowy dofinansowania;
  - 2) wnioskodawca przedłożył fakturę VAT lub inny dowód księgowy wraz z dowodem dokonania zapłaty (odrębny dowód uiszczenia zapłaty jest wskazany w przypadku, gdy fakt uiszczenia zapłaty np. przelewem/kartą /za pobraniem, nie zostanie stwierdzony na fakturze lub na innym dowodzie księgowym);
  - 3) od transakcji, której dotyczy zwrot zapłaty, upłynęło co najmniej 14 dni kalendarzowych;
  - 4) wnioskodawca potwierdził odbiór przedmiotu dofinansowania zgodny z warunkami umowy dofinansowania.
- 3b. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lub ust. 3a Realizator, w zależności od posiadanych możliwości, może wyrazić zgodę na przekazanie środków w inny, uzgodniony z wnioskodawcą sposób (przekazem pocztowym lub w kasie urzędu albo wypłata gotówki w banku wskazanym przez Realizatora), jeżeli wnioskodawca nie posiada rachunku bankowego.
5. Wybór sprzedawcy przedmiotu dofinansowania lub usługodawcy, należy do wnioskodawcy.
6. Faktury VAT (lub inne dowody księgowe, gdy wystawienie faktury VAT nie jest możliwe np.: potwierdzenie poniesienia kosztu w formie zaświadczenia wydanego przez uczelnię, szkołę, przedszkole lub żłobek, paragon z imienną specyfikacją zakupu) przedłożone w celu rozliczenia dofinansowania, muszą być sprawdzone przez Realizatora pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz opatrzone klauzulą: **„opłacono ze środków PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w kwocie: .... - umowa nr: ...”**.
7. W przypadku, gdy wnioskodawca przedłoży dokumenty rozliczeniowe wystawione w języku innym niż język polski, w których walutą rozliczeniową jest waluta inna niż polski złoty (PLN), zobowiązany jest do przedłożenia tłumaczenia tych dokumentów na język polski przez tłumacza przysięgłego (PFRON nie refunduje kosztów związanych z tłumaczeniem tych dokumentów). Płatność przez Realizatora kwoty dofinansowania może nastąpić wówczas według kursu sprzedaży danej waluty w Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia dokonania płatności.
8. Zwrotowi, na wskazany przez Realizatora rachunek bankowy, podlega:
  - 1) kwota dofinansowania przekazana na rachunek bankowy wnioskodawcy w części, która nie została uznana przez Realizatora podczas rozliczenia przyznanego dofinansowania (w przypadku wykorzystania całości lub części dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem/zawartą umową), wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania dofinansowania przez Realizatora na rachunek bankowy Wnioskodawcy – w terminie wskazanym w skierowanej do wnioskodawcy pisemnej informacji o konieczności zwrotu zakwestionowanej części dofinansowania (wezwanie do zapłaty);

- 2) część dofinansowania niewykorzystana przez wnioskodawcę – w terminie wskazanym przez Realizatora w umowie dofinansowania.
9. Zwrot środków finansowych w terminie późniejszym niż określony zgodnie z ust. 8 pkt 2, powoduje naliczenie odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.
10. Odsetek, o których mowa w ust. 9 nie nalicza się w przypadku gdy wystąpienie okoliczności powodujących obowiązek zwrotu środków było niezależne od wnioskodawcy.
11. Dofinansowanie nie może obejmować kosztów zakupu lub wykonania usług przed zawarciem przez wnioskodawcę umowy z Realizatorem, z wyłączeniem przypadków uwzględniających możliwość refundacji kosztów.
12. Umowa dofinansowania może zostać rozwiązana w trybie natychmiastowym w przypadku:
  - 1) niewykonania przez wnioskodawcę zobowiązań określonych w umowie, a w szczególności: nieterminowego wykonywania umowy, wykorzystania przekazanego dofinansowania na inne cele niż określone w umowie,
  - 2) złożenia we wniosku lub w umowie dofinansowania oświadczeń niezgodnych z rzeczywistym stanem,
  - 3) odmowy poddania się kontroli przeprowadzanej przez Realizatora lub PFRON.
13. W przypadku rozwiązania umowy z przyczyn określonych w ust. 12, wnioskodawca zobowiązany jest do zwrotu kwoty przekazanej przez Realizatora, z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia wykonania przez Realizatora płatności tych środków do dnia uregulowania całości łącznie – w terminie określonym w informacji o rozwiązaniu umowy.
14. Jeżeli Realizator podejmie kroki w kierunku odzyskania udzielonego dofinansowania, zobowiązany będzie do:
  - 1) rozwiązania umowy dofinansowania ze wskazaniem powodu rozwiązania,
  - 2) określenia wysokości roszczenia, przy czym w sytuacjach, o których mowa w art. 49e ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426) poprzez wydanie decyzji nakazującej zwrot wypłaconych środków,
  - 3) wyznaczenia terminu zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami,
  - 4) wysłania wypowiedzenia listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, na adres beneficjenta pomocy ustalony w umowie dofinansowania.
15. Zmiany treści umowy wymagają formy pisemnej w postaci aneksu do umowy pod rygorem nieważności.
16. Umowa dofinansowania wygasa w przypadku śmierci beneficjenta pomocy oraz wskutek wypełnienia przez Realizatora i wnioskodawcę zobowiązań wynikających z umowy. Umowę zawiera się na czas określony:
  - 1) w przypadku **Modułu I: Obszar B, Zadania nr:1-4** – na pięć lat, licząc od początku roku następującego po roku zawarcia umowy dofinansowania;
  - 2) w przypadku **Modułu I: Obszar A, Obszar C –Zadanie nr 1, Zadanie nr 3 i Zadanie nr 5-** na trzy lata, licząc od początku roku następującego po roku, zawarcia umowy dofinansowania;
  - 3) w przypadku **Modułu I: Obszar B Zadanie nr 5, Obszar C Zadanie nr 2 i Zadanie nr 4** ponowna pomoc może być udzielona po zakończeniu okresu gwarancji udzielonej na dofinansowany przedmiot/usługę;
  - 4) w pozostałych przypadkach – zgodnie z decyzją Realizatora, z koniecznością rozliczenia udzielonego dofinansowania (o ile dotyczy), w terminie wskazanym przez Realizatora.
17. Jeżeli w toku realizacji programu umowa dofinansowania jest zawarta w roku następującym po roku złożenia wniosku, to rokiem udzielenia pomocy jest ten rok, w którym wniosek został złożony.

18. Umowa może być rozwiązana za zgodą stron, w przypadku wystąpienia okoliczności, niezależnych od woli stron, uniemożliwiających wykonanie umowy. W takim przypadku
Realizator powiadamia wnioskodawcę odrębnym pismem o rozliczeniu lub/i konieczności zwrotu przekazanej kwoty dofinansowania.
19. W ramach programu nie mogą być dofinansowane:
- 1) pożyczki i spłaty rat oraz odsetek,
  - 2) koszty poniesione na przygotowanie wniosku,
  - 3) opłaty związane z realizacją umowy zawartej pomiędzy Realizatorem a wnioskodawcą,
  - 4) koszty nieudokumentowane.
20. W przypadku podpisywania umowy przez:
- 1) osoby reprezentujące beneficjenta pomocy,
  - 2) pełnomocników,
- informacja o tym powinna być zawarta w treści umowy ze wskazaniem w szczególności: imienia i nazwiska, nr PESEL (a w przypadku braku nr PESEL- cech dokumentu potwierdzającego tożsamość) oraz pełnionej funkcji.
21. Przy zawieraniu umowy z wnioskodawcą, który nie ma możliwości złożenia podpisu i dokonuje odcisku palca należy:
- 1) sprawdzić, czy złożone dotychczas dokumenty (wniosek, załączniki, inne) były podpisane za pomocą odcisku palca,
  - 2) przy odcisku palca wpisać imię i nazwisko strony umowy.
22. Po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 21, na egzemplarzu umowy pozostającym u Realizatora składają swoje podpisy pracownicy Realizatora, w obecności których beneficjent pomocy podpisał umowę - wraz z datą i pieczętą imienną przy adnotacji „*umowę zawarto w obecności:*”, przy czym przy zawieraniu umowy wymagana jest obecność dwóch pracowników Realizatora.
23. W ramach modułu II, osoby z orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności mogą uzyskać pomoc finansową wyłącznie wtedy, gdy spełniają łącznie następujące warunki:
- 1) uczestnicząc w pilotażowym programie „Aktywny samorząd” lub w programie pn. „STUDENT II – kształcenie ustawiczne osób niepełnosprawnych” - posiadali znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
  - 2) w trakcie uczestnictwa w programie, o którym mowa w pkt 1, orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności uzyskały nie wcześniej niż po zaliczeniu pierwszego roku nauki, a w przypadku form kształcenia trwających jeden rok – pierwszego semestru nauki.
24. W sytuacji, o której mowa w ust. 23, pomoc finansowa może być przyznawana wyłącznie do czasu ukończenia przez wnioskodawcę nauki w ramach tej formy kształcenia, w trakcie której nastąpiła zmiana stopnia niepełnosprawności na lekki oraz na poziomie wyznaczonym dla stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy, który uprawniał do uczestnictwa w programie.
25. W przypadku, gdy beneficjent w ramach Modułu II posiada czasowe orzeczenie o niepełnosprawności, którego ważność kończy się w trakcie trwania danego półrocza objętego dofinansowaniem, zobowiązany jest przedłożyć kolejne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie później niż łącznie z dokumentami rozliczającymi dofinansowanie przyznane na dane półrocze.
26. Jeżeli z treści orzeczenia, o którym mowa w ust. 25, będzie wynikać, iż beneficjent nie spełnia warunku uczestnictwa w programie dotyczącego stopnia niepełnosprawności (przeszedł być osobą niepełnosprawną w sensie prawnym lub posiada orzeczoną lekką stopniem niepełnosprawności ale nie spełnia warunku wskazanego w ust. 23 pkt 2 wysokość dofinansowania obniża się proporcjonalnie do liczby dni, w których Wnioskodawca nie spełniał tego warunku.

27.W przypadku śmierci beneficjenta niezbędne jest przedłożenie odpisu skróconego aktu zgonu. Informację o śmierci beneficjenta pomocy, Realizator może potwierdzić także w urzędzie stanu cywilnego.

28.Spory wynikłe na tle realizacji umowy rozstrzygane będą przez Sąd właściwy miejscowo dla siedziby Realizatora.

29.W przypadku umowy dofinansowania zawieranej i rozliczanej w sposób przewidziany w SOW:

- 1) datą zawarcia umowy jest data złożenia ostatniego podpisu przez stronę;
- 2) umowa wraz z załącznikami do umowy podpisana przy użyciu danych obejmujących imię, nazwisko oraz numer PESEL, jest równoważna pod względem skutków prawnych dokumentowi opatrzonemu podpisem własnoręcznym;
- 3) rozliczenie pod względem finansowym i merytorycznym przekazanych środków finansowych PFRON, w tym weryfikacja formalna i merytoryczna dokumentów rozliczeniowych przedłożonych przez beneficjenta, odbywa się w sposób określony w SOW;
- 4) wymóg opatrzenia faktur VAT lub innych dowodów księgowych klauzulą, o której mowa w ust. 6 - nie obowiązuje;
- 5) ramowe wzory umów dofinansowania (w Module I oraz w Module II) są dostępne w SOW i mogą być uzupełniane w zakresie nieuregulowanym, a niezbędnym dla właściwej realizacji umowy.

§6

Zobowiązania Wnioskodawcy

1. Wnioskodawca jest zobowiązany do:

- 1) wykorzystania środków dofinansowania zgodnie z przeznaczeniem;
- 2) umożliwienia PFRON i Realizatorowi przeprowadzenia kontroli;
- 3) przekazywania na każde wezwanie Realizatora lub PFRON informacji dotyczących efektów udzielonego wsparcia, odzwierciedlającej stan faktyczny oraz innych informacji związanych z uczestnictwem w programie;
- 4) niezwłocznego zawiadomienia Realizatora o wszelkich zmianach mających wpływ na realizację umowy np. o zmianie nazwiska, adresu zamieszkania, utracie przedmiotu dofinansowania;
- 5) zwrotu środków finansowych w przypadkach określonych w umowie dofinansowania, w tym w ramach Modułu II – w przypadku określonym w §5 pkt 26.
- 6) dostarczenia do Realizatora:
  - a) w przypadku wszystkich wnioskodawców – pisemnej informacji, przygotowanej zgodnie z wytycznymi PFRON, w zakresie ewaluacji programu, odzwierciedlającej stan faktyczny w zakresie efektów udzielonego dofinansowania, w tym w odniesieniu do celów programu,
  - b) w przypadku Modułu I: w przypadku Modułu I: Obszar A - Zadanie nr 1 i Zadanie nr 4, Obszar B - Zadania: nr 1, nr 3-5, Obszar C - pisemnego potwierdzenia odbioru przedmiotu dofinansowania odpowiadającego przedstawionej fakturze VAT, w terminie do 30 dni od dnia wydania przedmiotu dofinansowania przez sprzedawcę/ usługodawcę,
  - c) w przypadku Modułu I: Obszar A - Zadanie nr 2, Zadanie 3 – pisemnej informacji o wyniku szkolenia i egzaminu/ów dotyczących prawa jazdy,
  - d) w przypadku Modułu I: Obszar B - Zadanie nr 2 - pisemnego potwierdzenia ukończenia szkolenia,
  - e) w przypadku Modułu I: Obszar D - pisemnego potwierdzenia pobytu dziecka w żłobku lub przedszkolu w okresie objętym dofinansowaniem,

2. W przypadku Modułu I: Obszar B Zadanie nr 1, nr 3, nr 4, Obszar C Zadanie nr 1 i nr 5 umieszczenia na zakupionym przedmiocie dofinansowania przekazanej przez Realizatora naklejki zawierającej informację o dofinansowaniu zakupu ze środków PFRON (jeżeli rozmiar przedmiotu dofinansowania to umożliwiła).
3. W przypadku Modułu I: Obszar A Zadanie nr 1 i nr 4 - dokonywania na własny koszt niezbędnych napraw i konserwacji przedmiotu dofinansowania,
4. W przypadku Modułu I: Obszar A- Zadanie nr 1 i Zadanie nr 4, Obszar B- Zadania nr 1, nr 3-5, Obszar C:
  - 1) nieodstępowania, a także nieprzekazywania przedmiotu dofinansowania w innej formie osobom trzecim, w okresie obowiązywania umowy dofinansowania,
  - 2) udostępniania przedmiotu dofinansowania w celu umożliwienia Realizatorowi lub PFRON jego oględzin,
  - 3) wykorzystywania przedmiotu dofinansowania zgodnie z jego przeznaczeniem.
5. Sprzedaż bądź konieczna zamiana przedmiotu dofinansowania w okresie obowiązywania umowy dofinansowania wymaga każdorazowo zgody Realizatora. Ewentualna zamiana przedmiotu dofinansowania odbywa się bez zaangażowania dodatkowych środków PFRON. Postanowienia umowy dofinansowania mają zastosowanie również do przedmiotu dofinansowania uzyskanego w wyniku zamiany.
6. Realizator zobowiązany jest do uzyskania od beneficjenta pomocy oświadczenia, iż nie otrzymał on w danym roku, na podstawie odrębnego wniosku - dofinansowania, refundacji lub dotacji ze środków PFRON na cel objęty umową dofinansowania.
7. W przypadku Obszaru C Realizator zobowiązany jest do uzyskania od beneficjenta pomocy oświadczenia dotyczącego uzyskania lub nieuzyskania w danym roku dofinansowania, refundacji lub dotacji ze środków NFZ na cel objęty umową dofinansowania.
8. Zobowiązania, o których mowa w ust. 1 - 6, winny być zawarte w odpowiednich umowach zawieranych pomiędzy wnioskodawcami a Realizatorem.
9. W ramach rozliczenia środków finansowych PFRON, Realizator programu może wyrazić zgodę na niedochodzenie od dłużnika należności, której kwota wraz z odsetkami nie przekracza 100 zł (sto złotych).
10. Oddział PFRON powiadamia Realizatora o rozliczeniu środków finansowych PFRON przekazanych na realizację programu w danym roku, nie później niż do dnia 31 sierpnia roku następującego po roku, w którym środki zostały przekazane.
11. W przypadku zwrotu przez beneficjenta pomocy części dofinansowania (kwoty niewykorzystanej lub niewłaściwie wykorzystanej), kwoty przeznaczonej dla Realizatora na obsługę, promocję i ewaluację programu- nie pomniejsza się.
12. Jeśli Realizator w ramach porozumienia z PFRON przystąpi do Systemu Obsługi Wsparcia, po pewnym wdrożeniu systemu może zostać zwolniony z obowiązku przekazania informacji dotyczących realizacji programu w formach i terminach wskazanych w umowie w sprawie realizacji programu. W takim przypadku, zapotrzebowanie na drugą/kolejną transzę środków na realizację programu oraz rozliczenie przekazanych przez PFRON środków finansowych na realizację programu odbywać się będzie na podstawie danych zawartych w Systemie Obsługi Wsparcia.
13. Warunkiem zwolnienia, o którym mowa w ust. 11, jest zawarcie aneksu do umowy w sprawie realizacji programu oraz rejestracja i obsługa wszystkich wniosków o dofinansowanie – w SOW.

§ 7

Zasady sprawowania kontroli nad wykorzystaniem środków Funduszu przekazanych na dofinansowanie zadań, o których mowa w niniejszych Zasadach

1. PFRON i PCPR w Koźienicach mają prawo kontroli wykorzystania przedmiotu dofinansowania oraz prawidłowości, rzetelności i zgodności ze stanem faktycznym

danych zawartych w dokumentach, stanowiących podstawę przyznania i rozliczenia dofinansowania.

2. Realizator ma obowiązek dokonywania kontroli wykorzystania środków PFRON lub przedmiotu dofinansowania corocznie – w zakresie obejmującym co najmniej 20% umów zawartych w danym roku.
3. W ramach kontroli osoby upoważnione przez PFRON mogą badać dokumenty i inne nośniki informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości realizacji programu i wykonania umowy oraz żądać ustnie lub na piśmie informacji dotyczących wykonania umowy. Prawo kontroli przysługuje osobom upoważnionym przez PFRON zarówno w siedzibie Realizatora, jak i w innym miejscu realizacji programu. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości PFRON prześle wnioski i zalecenia w celu ich usunięcia.
4. PFRON ma prawo do bieżącej kontroli prawidłowości wydatkowania środków przekazanych w ramach programu.

§8

Adresaci, kryteria uczestnictwa w programie oraz zakres pojęć

Adresaci programu

I. Warunki uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w programie w module I:

1. Obszar A:

a. Zadanie 1:

- ✓ znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
- ✓ wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- ✓ dysfunkcja narządu ruchu.

b. Zadanie 2:

- ✓ znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- ✓ wiek aktywności zawodowej,
- ✓ dysfunkcja narządu ruchu.

c. Zadanie 3:

- ✓ znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- ✓ wiek aktywności zawodowej,
- ✓ dysfunkcja narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystanie z usług tłumacza języka migowego,

d. Zadanie 4:

- ✓ znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- ✓ wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- ✓ dysfunkcja narządu słuchu.

2. Obszar B:

a. Zadanie 1:

- ✓ znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności,
- ✓ wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- ✓ dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku.

b. Zadanie 2:

- ✓ pomoc udzielona w ramach Obszaru B.

c. Zadanie 3:

- ✓ umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- ✓ dysfunkcja narządu wzroku,

- ✓ wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- d. Zadanie 4:
- ✓ znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
  - ✓ dysfunkcja narządu słuchu,
  - ✓ trudności w komunikowaniu się za pomocą mowy,
  - ✓ wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- e. Zadanie 5
- ✓ pomoc udzielona w Zadaniu 1,3 lub 4,
  - ✓ Znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia- orzeczenie o niepełnosprawności
3. Obszar C:
- a. Zadanie 1:
- ✓ znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
  - ✓ zatrudnienie lub nauka lub potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy albo do podjęcia nauki w wyniku wsparcia udzielonego w programie,
  - ✓ wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
  - ✓ dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
- b. Zadanie 2:
- ✓ znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności.
- c. Zadanie 3 i 4:
- ✓ stopień niepełnosprawności,
  - ✓ wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
  - ✓ potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego,
  - ✓ potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,
- d. Zadanie 5:
- ✓ znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
  - ✓ wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
  - ✓ dysfunkcja narządu ruchu powodująca problemy w samodzielnym przemieszczaniu się,
  - ✓ zgoda lekarza specjalisty na użytkowanie skutera o napędzie elektrycznym lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym.
2. Obszar D:
- ✓ znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
  - ✓ aktywność zawodowa,
  - ✓ pełnienie roli przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego dziecka.

Warunki uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w programie w module II:

1. stopień niepełnosprawności,
2. nauka w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

II. Warunki wykluczające uczestnictwo w programie:

1. w modułach I i II - wymagalne zobowiązania wobec PFRON lub wobec realizatora programu,
  2. w module II - przerwa w nauce.
- III. Częstotliwość udzielania pomocy w ramach Modułu I:
1. Obszar A, Obszar C - Zadania 1, 3, 5 – ponowna pomoc może być udzielona po upływie 3 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy,
  2. Obszar C - Zadania 2, 4 oraz Obszar B Zadanie 5 – ponowna pomoc może być udzielona po zakończeniu okresu gwarancji na przedmiot/usługę wcześniej dofinansowaną,
  3. Obszar B – Zadanie 1, 2, 3, 4 – ponowna pomoc może być udzielona po upływie 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.
- IV. Realizator może podjąć decyzję o przyznaniu dofinansowania z pominięciem okresów karencji, wobec wnioskodawców, którzy wskutek:
1. pogorszenia stanu zdrowia lub zmian w stanie fizycznym, nie mogą korzystać z posiadanego, uprzednio dofinansowanego ze środków PFRON przedmiotu dofinansowania.
  2. zdarzeń losowych utracili przedmiot dofinansowania ze środków PFRON albo uległ on zniszczeniu w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę.
- V. **Zakres pojęć w programie**
- 1) **aktywności zawodowej** – należy przez to rozumieć:
    - a) zatrudnienie, lub
    - b) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, lub
    - c) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu,okresy aktywności zawodowej w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres aktywności;
  - 2) **dotatku na pokrycie kosztów kształcenia** – należy przez to rozumieć nie wymagającą rozliczania kwotę przeznaczoną na wydatki wnioskodawcy związane z pobieraniem nauki;
  - 3) **dysfunkcji narządu ruchu (w przypadku Obszaru A)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (także orzeczenia o niepełnosprawności), w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych - symbol orzeczenia: 12-C), wnioski mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod warunkiem, że wnioskodawca dołączy do wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu;
  - 4) **dysfunkcji narządu ruchu powodującej problemy w samodzielnym przemieszczaniu się (w przypadku Obszaru C Zadanie 5)** – należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie się na zewnątrz; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej

się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie kończyn dolnych; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarza specjalisty, który oceniając zasadność wyposażenia osoby niepełnosprawnej w przedmiot dofinansowania potwierdzi, iż:

- a) osoba niepełnosprawna nie ma możliwości samodzielnego poruszania się i przemieszczania się,
- b) zakres i rodzaj ograniczeń ruchowych osoby ubiegającej się o pomoc, stanowią poważne utrudnienia w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej,
- c) korzystanie z przedmiotu dofinansowania jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),
- d) korzystanie z przedmiotu dofinansowania nie wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,
- e) nie ma przeciwwskazań medycznych do korzystania z przedmiotu dofinansowania;

5) dysfunkcjach uniemożliwiających samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym (w przypadku Obszaru C Zadanie 1) – należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie przy pomocy ręcznego wózka inwalidzkiego; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie co najmniej jednej kończyny dolnej i górnej; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarskim; oceniając zasadność dofinansowania zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym należy brać pod uwagę, czy:

- a) korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (czy nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),
- b) korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,
- c) istnieją przeciwwskazania do korzystania z wózka o napędzie elektrycznym (np. utraty przytomności, epilepsja),
- d) zakres i rodzaj ograniczeń stanowi poważne utrudnienie w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej;

6) dysfunkcji narządu słuchu (w przypadku Obszaru A Zadanie 4 oraz Obszaru B Zadanie 4) – należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu lub wnioski w Obszarze B Zadanie 4 dotyczy osoby niepełnosprawnej w wieku do lat 16 – ubytek słuchu powyżej 70 decybeli (db) w uchu lepszym, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu wydanym przez lekarza specjalistę;

7) dysfunkcji narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego (w przypadku Obszaru A Zadanie 3) – należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w efekcie której osoba niepełnosprawna komunikuje się z otoczeniem metodami wspomagającymi/alternatywnymi, a dla prawidłowej komunikacji w trakcie kursu i egzaminu na prawo jazdy, zgodnie z oświadczeniem/ zapotrzebowaniem wnioskodawcy, niezbędne jest wsparcie w formie usługi tłumacza migowego;

8) **dysfunkcji narządu wzroku (w przypadku Obszaru B Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także w przypadku:

- a) gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 lub ma zwężenie pola widzenia do 20 stopni,
- b) osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia – gdy wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę

potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,3 lub ma zwężenie pola widzenia do 30 stopni,

z uwzględnieniem punktu 8a);

8a) **osobie niewidomej**- należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną z dysfunkcją narządu wzroku, o której mowa w punkcie 8 z tym, że w przypadku:

- a) osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności, ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym jest równa lub niższa niż 0,05 lub pole widzenia jest zwężone do 20 stopni,
- b) osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia, ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym jest równa lub niższa niż 0,1 lub pole widzenia jest zwężone do 30 stopni, co musi wynikać z zaświadczenia lekarskiego wystawionego przez lekarza okulistę;

9) **dysfunkcji narządu wzroku (w przypadku Obszaru B Zadanie 3)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu – także dysfunkcję powodującą obniżenie ostrości wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,1 lub zwężenie pola widzenia do 30 stopni, potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim wystawionym przez lekarza okulistę;

10) **dysfunkcji obu kończyn górnych (w przypadku Obszaru B Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć stan potwierdzony zaświadczeniem lekarskim wydanym przez lekarza specjalistę: wrodzony brak lub amputację obu kończyn górnych – co najmniej w obrębie przedramienia, a także dysfunkcję charakteryzującą się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych w stopniu znacznie utrudniającym korzystanie ze standardowego sprzętu elektronicznego, wynikająca ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowo, choroby neuromięśniowe);

11) **ekspercie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (w przypadku Obszaru C Zadanie 3 i 4)** – należy przez to rozumieć konsultanta wojewódzkiego z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego specjalistę w tych dziedzinach, wskazanego przez jednego z wymienionych konsultantów wojewódzkich, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protetyczną nad osobami po amputacjach kończyn; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:

- a) stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,

- b) rokowań co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie, oraz o ile dotyczy;
  - c) celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i zwiększenia kwoty dofinansowania;
- 12) **ekspercie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (w przypadku Obszaru C Zadanie 1)** - należy przez to rozumieć (na potrzeby programu) lekarza specjalistę z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu albo innego lekarza specjalistę w dziedzinie związanej z przedmiotem dofinansowania, lub wskazanego przez dyrektora Oddziału PFRON, posiadającego odpowiednie kwalifikacje pracownika PFRON zatrudnionego na stanowisku ds. CIDON ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu

ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm(y), oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku ani nie jest i nie był w żaden inny sposób powiązany z zarządem tych firm poprzez np.: związki gospodarcze, rodzinne osobowe itp.; zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne na wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym (specjalny) potwierdzone przez NFZ jest traktowane jako pozytywna opinia eksperta PFRON w zakresie rokowania uzyskania przez potencjalnego beneficjenta zdolności do pracy albo do podjęcia nauki w wyniku wsparcia udzielonego w programie; w razie wątpliwości co do tych rokowań, realizator programu może skierować potencjalnego beneficjenta na dodatkowe badania przez eksperta PFRON, będącego lekarzem specjalistą; ekspert PFRON będący pracownikiem PFRON zatrudnionym na stanowisku ds. CIDON rekomenduje kwotę dofinansowania, jeśli przekracza wskazaną w paragrafie 1 ustępie 5 punkt 3 litera a)

- 13) **ePUAP** – należy przez to rozumieć elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej;
- 14) **gospodarstwie domowym wnioskodawcy** – należy przez to rozumieć, w zależności od stanu faktycznego:
- a) **wspólne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca ma wspólny budżet domowy z innymi osobami, wchodzącymi w skład jego rodziny,
  - lub
  - b) **samodzielne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca mieszka oraz utrzymuje się samodzielnie i może udokumentować, że z własnych dochodów lub przy wsparciu właściwych instytucji, ponosi wszelkie opłaty z tego tytułu, przy czym wnioskodawcę, który ukończył 25 rok życia i nie osiąga własnych dochodów ani nie korzysta ze wsparcia właściwych instytucji, zalicza się do wspólnego gospodarstwa domowego rodziców/ opiekunów;
- 15) **informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półroczu objętego dofinansowaniem** – należy przez to rozumieć każdą udokumentowaną informację potwierdzającą, że student pobierał naukę w semestrze objętym dofinansowaniem (np. wpis na kolejny semestr, w tym warunkowy, informacja o dopuszczeniu do sesji egzaminacyjnej, potwierdzenie zdania egzaminu w trakcie sesji egzaminacyjnej, np. w formie oceny itp.); źródłem informacji może być np. indeks, wydruk z USOS potwierdzony przez uczelnię/szkołę, zaświadczenie uczelni/szkoły, itp.);
- 16) **Karcie Dużej Rodziny** – należy przez to rozumieć dokument identyfikujący członka rodziny wielodzietnej, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny lub inny dokument, na podstawie którego wnioskodawca objęty jest działaniami/ulgami adresowanymi do rodzin wielodzietnych, ujętymi w ramy

programów, które pod różnymi nazwami funkcjonują w Polsce, bądź wprowadzonymi jako samodzielny instrument nieobudowany programem;

- 17) **kolegium** – należy przez to rozumieć kolegium działające zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe;
- 18) **kosztach kursu i egzaminów (w przypadku Obszaru A Zadanie 2 i Zadanie 3)** – należy przez to rozumieć koszty związane z uczestnictwem osoby niepełnosprawnej w kursie i przeprowadzeniem egzaminu, w tym także wszelkie opłaty z nimi związane oraz jazdy doszkalające;
- 19) **kosztach utrzymania sprawności technicznej posiadanego:**
  - a) **sprzętu elektronicznego (Obszar B Zadanie 5)** – należy przez to rozumieć koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach realizacji programu, w tym koszt zakupu dodatkowych elementów, służących rozbudowie posiadanego sprzętu lub dodatkowego wyposażenia lub oprogramowania (w celu osiągnięcia minimalnych wymogów technicznych lub dokonania koniecznych aktualizacji, niezbędnych do zachowania funkcjonalności sprzętu lub oprogramowania), a także koszt niezbędnych napraw, przeglądów czy konserwacji; mogą to być również nowsze od tych posiadanych przez wnioskodawcę modele: urządzeń (np. smartfon, tablet, skaner, drukarka, router itp.) lub wersje oprogramowania (opłata subskrypcyjna, aktualizacja do nowszej wersji) itp.,
  - b) **skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Obszar C Zadanie 2)** – należy przez to rozumieć koszt zakupu akumulatora lub akumulatorów do pojazdu, a także inne koszty: niezbędnych napraw, przeglądów czy konserwacji, koszt zakupu dodatkowych elementów lub dodatkowego wyposażenia w celu osiągnięcia optymalnych wymogów technicznych lub poprawy stanu technicznego pojazdu lub niezbędnych dla zachowania albo poprawy funkcjonalności pojazdu, sprawności i bezpieczeństwa poruszania się przy pomocy wózka/skutera;
- 20) **kosztach zapewnienia opieki dla osoby zależnej (Obszar D)** – należy przez to rozumieć koszty związane z pobytem dziecka w żłobku, przedszkolu, klubie dziecięcym, punkcie przedszkolnym, zespole wychowania przedszkolnego, oddziale przedszkolnym w szkole (opłaty potwierdzone dokumentem finansowym wystawionym przez daną placówkę, np. opłata stała za pobyt lub wyżywienie, na Radę Rodziców), a także koszty sprawowania opieki przez dziennego opiekuna lub nianię;
- 21) **miejscu zamieszkania** – należy przez to rozumieć, zgodnie z normą kodeksu cywilnego (artykuł 25 KC) miejscowość, w której wnioskodawca przebywa z zamiarem stałego pobytu, będąca ośrodkiem życia codziennego wnioskodawcy, w którym skoncentrowane są jego plany życiowe (cechy ośrodka osobistych i majątkowych interesów); o miejscu zamieszkania nie decyduje jedynie fakt przebywania w określonym mieście, ale również zamiar stałego pobytu i chęć skoncentrowania swoich interesów życiowych w danym miejscu; można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania; miejscem zamieszkania dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską jest miejsce zamieszkania rodziców albo tego z rodziców, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska lub któremu zostało powierzone wykonywanie władzy rodzicielskiej;
- 22) **naucze(w przypadku Obszaru C Zadanie 1)**- należy przez to zrozumieć naukę w ramach każdej z form edukacji przewidzianych w artykule 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe, a także w szkole wyższej lub w ramach przewodu doktorskiego otwartego poza studiami doktoranckimi;
- 23) **naucze w szkole wyższej** – należy przez to rozumieć naukę w następujących formach edukacji na poziomie wyższym: studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia,

- jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie (trzeciego stopnia) prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym (dziennym) lub niestacjonarnym (wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu) lub szkoły doktorskie;
- 24) **opłacie za naukę (czesne)** – należy przez to rozumieć opłatę pobieraną za naukę w szkole policealnej lub wyższej w okresie objętym umową dofinansowania; opłata za naukę (czesne) nie obejmuje innych opłat z tytułu usług edukacyjnych (przykładowo: opłaty wpisowej, opłat związanych z kosztami wynikającymi z wyrównaniem różnic programowych, opłaty związanej z powtarzaniem określonych zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce, za zajęcia nieobjęte planem studiów, za inne niż filologia studia realizowane w języku obcym) ani innych opłat przewidzianych przepisami prawa powszechnie obowiązującego (przykładowo za wydanie: legitymacji studenckiej i jej duplikatu, dyplomu ukończenia studiów, jego duplikatu oraz dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy, itp.), które to koszty mogą być pokrywane przez beneficjenta pomocy ze środków dofinansowania przyznanego w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia;
- 25) **oprzyrządowaniu elektrycznym do wózka ręcznego (w przypadku Obszaru C Zadanie 5)** – należy przez to rozumieć przystawne elementy/osprzęt (napęd elektryczny wraz z wyposażeniem, także dodatkowym) możliwe do zamontowania w standardowym wózku inwalidzkim (ręcznym), gwarantujące maksymalne odciążenie przy jeździe, pchaniu lub hamowaniu wózka, także na nierównych nawierzchniach, zwiększające mobilność osoby niepełnosprawnej i umożliwiające samodzielne przemieszczanie się;
- 26) **oprzyrządowaniu samochodu (w przypadku Obszaru A Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności adresata programu urządzenia (montowane fabrycznie lub dodatkowo) lub również wyposażenie samochodu, które umożliwia użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją ruchu lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego; do mobilnych przedmiotów można zaliczyć przykładowo: specjalny fotel pasażera, w tym fotelik dziecięcy, podnośnik lub najazd/podjazd/rampę podjazdową do wózka inwalidzkiego, dodatkowe pasy do mocowania wózka inwalidzkiego itp.;
- 27) **oprzyrządowaniu samochodu (w przypadku Obszaru A Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności wnioskodawcy wyposażenie/technologie, sprzęty i urządzenia, montowane w samochodzie, a także inne np. mobilne sprzęty i urządzenia (również technologie i oprogramowanie), które umożliwiają użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją słuchu, w tym wspomagające poprawną komunikację z osobą niesłyszącą (komunikator, tablet ze specjalnym oprogramowaniem), sygnalizatory i aplikacje, z wyłączeniem aparatów słuchowych;
- 28) **osobie głuchoniewidomej** – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która na skutek równoczesnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka bardzo duże trudności w wymianie informacji oraz w komunikowaniu się, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim;
- 29) **osobie poszkodowanej w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych** – należy przez to rozumieć:
- a) osobę zamieszkujejącą na terenie gminy umieszczonej w wykazie określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanym na podstawie artykuł 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 roku o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu, wobec której (lub wobec członka jej gospodarstwa

domowego) podjęta została decyzja o przyznaniu zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej dla osób lub rodzin, które poniosły straty w gospodarstwach domowych (budynkach mieszkalnych, podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych) na podstawie artykułu 40 ustęp 2 i ustęp 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,

a także,

- b) osobę, którą dotknęło inne zdarzenie losowe, skutkujące stratami materialnymi w gospodarstwie domowym (np. pożar, kradzież, zalanie), udokumentowane/potwierdzone przez właściwą jednostkę (np. jednostkę pomocy społecznej, straż pożarną, Policję);
- 30) **osobie zależnej (w przypadku Obszaru D)** – należy przez to rozumieć dziecko będące pod opieką wnioskodawcy i przebywające w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką w ramach: klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole, a także pod opieką dziennego opiekuna lub niani (w przypadku dzieci w wieku pozwalającym na przyjęcie do żłobka lub przedszkola lub klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole);
- 31) **pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu** – należy przez to rozumieć taką sytuację, gdy wnioskodawca, będąc posiadaczem samochodu otrzymuje dofinansowanie na jego oprzyrządowanie; w przypadku, gdy wnioskodawca na dzień złożenia wniosku nie jest posiadaczem samochodu (dopiero zamierza zakupić samochód), pomoc może zostać przekazana, gdy stanie się jego posiadaczem (właścicielem lub współwłaścicielem); w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca (opiekun prawny lub przedstawiciel ustawowy); w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie wyłącznie sprzętu/urządzeń mobilnych (niemontowanych w samochodzie na stałe), posiadanie samochodu może być udokumentowane aktualną umową (np. umowa użytkowania, najmu, użyczenia, dzierżawy itd.); pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania nie dotyczy zakupu samochodu, przedmiot pomocy jest wskazany w punktach: 26 i 27; do rozliczenia udzielonego dofinansowania niezbędny jest dokument wskazujący wysokość kosztu zakupu lub montażu oprzyrządowania do samochodu (np. wyodrębniona pozycja objęta dofinansowaniem lub odpowiednia adnotacja/uwaga na fakturze VAT, opinia rzeczoznawcy);
- 32) **poziomie jakości protez kończyny górnej** – należy przez to rozumieć:
- a) poziom I - prosta proteza o funkcji głównie kosmetycznej ewentualnie z najprostszymi elementami mechanicznego ustawiania pozycji łokcia i nadgarstka; do wykonania w ramach limitu NFZ; nie przywraca nawet podstawowych funkcji utraconej ręki,
- b) poziom II - proteza z prostymi elementami mechanicznymi oraz standardowym zawieszeniem na kikucie; w zasadzie możliwa do wykonania w ramach NFZ z niewielką dopłatą; nie uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu wystarczającym dla podjęcia aktywności zawodowej,
- c) poziom III - proteza z precyzyjnymi elementami mechanicznymi oraz nowoczesnym zawieszeniem kikuta (także z wykorzystaniem technologii silikonowej) oraz bardzo dobrym wykończeniem kosmetycznym; uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu umożliwiającym podjęcie aktywności zawodowej,
- d) poziom IV - proteza z elementami bioelektrycznymi (lub elementy kombinowane bioelektryczne i mechaniczne - tzw. hybrydowa); proteza w części bioelektrycznej sterowana impulsami z zachowanych grup

mięśniowych; w znacznym stopniu pozwala na niezależenie się od otoczenia, jednak nie zawsze jest akceptowana przez pacjentów, w szczególności z powodu znacznej wagi;

33) **poziomie jakości protez kończyny dolnej** – należy przez to rozumieć:

- a) poziom I - proteza wykonana w ramach limitu NFZ; posiada najprostsze elementy mechaniczne; nie daje możliwości lokomocyjnych dla codziennego funkcjonowania pacjenta,
- b) poziom II - poziom podstawowy umożliwiający w miarę sprawne poruszanie się pacjenta; proteza taka jednak nie daje rzeczywistych możliwości intensywnego, bezpiecznego jej użytkowania potrzebnego do codziennej aktywności zawodowej,
- c) poziom III - poziom bardzo dobry; proteza taka wykonana na nowoczesnych elementach (stopa, staw kolanowy) oraz posiadająca bardzo dobre zawieszenie w leju, także na elementach silikonowych; w tej grupie protez pacjent może

otrzymać zaopatrzenie zapewniające takie możliwości lokomocyjne, aby mógł podjąć lub kontynuować aktywność zawodową,

- d) poziom IV - grupa najnowocześniejszych w świecie protez, także z elementami sterowanymi cyfrowo, z wielowarstwowymi lejami oraz najłżejszymi elementami nośnymi; umożliwiają w niektórych przypadkach także aktywność sportową i rekreacyjną pacjentów;

34) **półroczu/semestrze** – należy przez to rozumieć okres, na który może zostać przyznana pomoc finansowa na pokrycie kosztów nauki, obejmujący zajęcia dydaktyczne i sesję egzaminacyjną;

35) **prawie jazdy** – należy przez to rozumieć dokument wydany przez odpowiednie organy państwowe, potwierdzający uprawnienia jego posiadacza do prowadzenia pojazdów mechanicznych, z wyłączeniem kategorii: A, A1, A2 i AM;

36) **Profilu Zaufanym** – należy przez to rozumieć sposób uwierzytelniania wnioskodawcy/użytkownika dostępny na ePUAP;

37) **protezie kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Obszar C Zadanie nr 3 i nr 4)** – należy przez to rozumieć protezę/protezy kończyny górnej i/lub dolnej na III lub IV poziomie jakości protez;

38) **przeciętnym miesięcznym dochodzie wnioskodawcy** - należy przez to rozumieć dochód w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy, o jakim mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych obliczony za kwartał poprzedzający kwartał, w którym złożono wniosek; dochody z różnych źródeł sumują się; w przypadku działalności rolniczej – dochód ten oblicza się na podstawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2022 roku (Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 września 2023r. według wzoru:
$$[(5.549\text{zł} \times \text{liczba hektarów})/12]/ \text{liczba osób w gospodarstwie domowym wnioskodawcy};$$

39) **przerwie w nauce (w przypadku modułu II)** – należy przez to rozumieć przerwę w kontynuowaniu nauki, w trakcie której osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny;

40) **skuterze o napędzie elektrycznym** – należy przez to rozumieć czterokołowy lub trzykołowy skuter/pojazd o napędzie elektrycznym, także składany/kompaktowy, pełniący funkcję wózka inwalidzkiego przeznaczonego dla osoby niepełnosprawnej ruchowo do poruszania się, także z pomocą opiekuna; skuter wyposażony jest m.in. w oddzielną, nastawną kolumnę kierownicy;

- 41) **spowolnienie toku studiów/nauki** – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów/nauki lub indywidualny tok studiów/nauki, przyjęty na podstawie decyzji uczelni/szkoły, umożliwiający wydłużenie okresu trwania studiów/nauki (np. jeden semestr w ciągu roku akademickiego/szkolnego). O ile decyzja o spowolnieniu toku studiów/nauki nie jest decyzją o powtarzaniu roku, wnioskodawca może korzystać z pomocy w module II na zasadach ogólnych;
- 42) **sprzęcie elektronicznym lub jego elemencie lub oprogramowaniu (w przypadku Obszaru B Zadanie 1 i 3)** – należy przez to rozumieć komputer (stacjonarny lub mobilny) lub współpracujące z nim urządzenia i dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności (z uwzględnieniem definicji urządzeń brajlowskich); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne dla danego rodzaju dysfunkcji - potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta;
- 43) **sprzęcie elektronicznym lub jego elemencie lub oprogramowaniu (w przypadku Obszaru B Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć elektroniczne sprzęty i urządzenia lub ich elementy, a także dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków dysfunkcji narządu słuchu, w tym przede wszystkim sprzęty i urządzenia mobilne (np. laptop, tablet, smartfon); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta, w tym potrzeba komunikowania się;
- 44) **studiach w przyspieszonym trybie** – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiający skrócenie okresu trwania studiów, przy czym program studiów w przyspieszonym trybie (np. trzy semestry w ciągu roku akademickiego) musi być zgodny z obowiązującymi standardami kształcenia dla danego kierunku studiów i zgodny z obowiązującym planem ogólnym studiów;
- 45) **szkole policealnej** – należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę policealną, działającą zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe;
- 46) **szkole wyższej** – należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną uczelnię, w tym szkołę doktorską, działającą zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce lub uczelnię zagraniczną, a także szkołę wyższą i wyższe seminarium duchowne prowadzone przez Kościół Katolicki lub inne kościoły i związki wyznaniowe;
- 47) **urządzeniach brajlowskich** – należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia, zdolne tworzyć wypukłą formę informacji wyjściowej, możliwą do odczytania przy pomocy zmysłu dotyku;
- 48) **wózku ręcznym z oprzyrządowaniem elektrycznym** – należy przez to rozumieć wózek inwalidzki, w tym aktywny, wyposażony w przystawne elementy/osprzęt (napęd elektryczny wraz z wyposażeniem, także dodatkowym), zwiększające mobilność osoby niepełnosprawnej i umożliwiające samodzielne lub przy pomocy opiekuna przemieszczanie się;
- 49) **wózku inwalidzkim o napędzie elektrycznym** – należy przez to rozumieć wózek inwalidzki wyposażony w napęd elektryczny i akumulatory, przeznaczony do przemieszczania się głównie wewnątrz, ale także na zewnątrz pomieszczeń wraz z wyposażeniem, także dodatkowym; również z pomocą opiekuna; wózek poprawia lub utrzymuje wydolność osoby niepełnosprawnej ruchowo w zakresie mobilności użytkowej w czynnościach codziennych i samoobsłudze, a także uczestniczenia

społecznego (w szczególności uczestniczenia w edukacji, wykonywania pracy zarobkowej);

50) **wymagalnych zobowiązaniach** – należy przez to rozumieć:

- a) w odniesieniu do zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym – wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone,
- b) w odniesieniu do zobowiązań publicznoprawnych, wynikających z decyzji administracyjnych wydawanych na podstawie przepisów k.p.a. – zobowiązania:
  - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem dnia, w którym decyzja stała się ostateczna – w przypadku decyzji, w których nie wskazano terminu płatności,
  - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem terminu płatności oznaczonego w decyzji – w przypadku decyzji z oznaczonym terminem płatności,
  - wynikające z decyzji nieostatecznych, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności;

51) **zatrudnieniu** – należy przez to rozumieć (na potrzeby programu):

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników ,
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców,
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) w przypadku modułu I także:
  - staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
  - wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania,

okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia;

52) **zdarzeniach losowych** – należy przez to rozumieć potwierdzone przez właściwe jednostki zdarzenia, nieprzewidziane i niezawinione przez wnioskodawcę/podopiecznego wnioskodawcy, które były nie do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności, skutkujące utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem przedmiotu dofinansowania w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę;

53) **zgodzie lekarza specjalisty na użytkowanie skutera o napędzie elektrycznym lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym (w przypadku Obszaru C zadanie 5)** – należy przez to rozumieć pozytywną opinię lekarza w zakresie wskazanym w punkcie 4 lit. b-e.

§ 9

Dane osobowe

1. Administratorem danych jest Realizator programu oraz PFRON. Administrator zobowiązany jest przestrzegać zasad przetwarzania danych osobowych, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z dnia 4 maja 2016 r.) - ogólne rozporządzenie o ochronie danych - RODO, a także zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, z późn. zm.).
2. Wypełniając obowiązek informacyjny wynikający z art. 13 RODO, Realizator zobowiązany jest również do poinformowania wnioskodawcy, że jego dane osobowe zostaną przekazane do PFRON – PFRON przetwarza dane wnioskodawców w celu monitorowania i kontroli prawidłowości realizacji programu przez Realizatora oraz do celów sprawozdawczych i ewaluacyjnych.
3. Zasady przetwarzania danych osobowych użytkowników SOW i innych danych osobowych związanych z przyznaniem dofinansowania w sposób określony w SOW, określa dokument pn. „Regulamin korzystania z Systemu SOW”, opublikowany na witrynie PFRON pod adresem: <https://portal-sow.pfron.org.pl/opencms/export/sites/pfron-sow/sow/info>

§ 10

1. W sprawach nieuregulowanych w Zasadach realizacji programu „Aktywny samorząd” w 2024r. w Powiecie Kozienickim mają zastosowanie:
  - ✓ Tekst jednolity programu „Aktywny samorząd” stanowiący załącznik do uchwały nr 19/2023 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 29 września 2023r.
  - ✓ Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2024r.
  - ✓ Zasady dotyczące wyboru, dofinansowania i rozliczania wniosków o dofinansowanie w ramach modułu I i II pilotażowego programu „Aktywny samorząd” –załącznik nr 3 do uchwały nr 19/2020 Zarządu PFRON z dnia 4 marca 2020 r.
2. Niniejsze zasady wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wzory dokumentów obowiązujących w ramach programu „Aktywny samorząd” w 2024 roku w Powiecie Kozienickim będą dostępne w Systemie Obsługi Wsparcia (SOW), na stronie internetowej <http://pcpr-kozienice.bip-e.pl/prk/aktywny-samorzad> oraz w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach ul. Kochanowskiego 15, 26-900 Kozienice.

SKALA PUNKTOWA DO OCENY MERYTORYCZNEJ
dla wniosków złożonych w ramach programu
„Aktywny samorząd” Moduł I w 2024r.

§1

Punkty podstawowe

1. Orzeczenie o niepełnosprawności wydane na stałe- **5 pkt**
2. Osoba z dysfunkcją 4 kończyn lub osoba z poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niewidoma lub głuchoniewidoma lub głuchoniema – **10 pkt**
3. Osoby niepełnosprawne, które uczą się bądź studiują - **13 pkt**
4. Miejsce zamieszkania wieś- **6 pkt**
5. Nie korzystanie ze środków PFRON na zakup przedmiotu objętego wnioskiem- **6 pkt**
6. Samodzielnie prowadzone gospodarstwo domowe – **3 pkt**
7. Wniosek kompletny w dniu przyjęcia- **5 pkt**
8. Aktualna Karta Dużej Rodziny- **2 pkt**

§2

Punkty preferencyjne

PREFERENCJE DODATKOWE WNIOSKODAWCÓW W 2024 ROKU KTÓRZY:

1. Posiadają pozytywną opinię eksperta w zakresie dopasowania wnioskowanej pomocy do aktualnych potrzeb wynikających z ich aktywności (eksperta PFRON w ramach Obszaru C Zadania: 1,3-4, a także eksperta w ramach programu pn. „Centra informacyjno- doradcze dla osób z niepełnosprawnością” lub eksperta zaangażowanego przez realizatora)- **10 pkt**
2. Posiadają znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia- w orzeczeniu o niepełnosprawności posiadają więcej niż jedną przyczynę wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenie to jest wydane z powodu całościowych zaburzeń rozwojowych (12-C)- **10pkt**
3. Są zatrudnieni – **10 pkt**
4. Posiadają podpis elektroniczny/Profil Zaufany na platformie ePUAP i złożyły wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej w SOW, dotyczy tylko

tych wnioskodawców, którzy z niej skorzystają po raz pierwszy (preferencja jest jednorazowa)- **10 pkt**,

5. Złożyły wniosek w pierwszym półroczu 2024 roku- **5 pkt**

6. Zostały poszkodowane w 2023 lub w 2024 roku w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych – **5 pkt**;

W **2024r.** wyznacza się minimalny próg punktowy dla Wnioskodawców, umożliwiający bieżące udzielenie dofinansowania na poziomie – **10 pkt**.

Załącznik nr 2 do Zasad realizacji programu „Aktywny samorząd” w 2024 roku w Powiecie Kozienickim

Załącznik nr 2
do Zasad realizacji programu „Aktywny samorząd”
w 2024 roku w Powiecie Kozienickim

Wyciszenie wysokości pomocy finansowej ze środków PFRON dla studentów w ramach realizacji Modułu II programu „Aktywny samorząd”																															
WNIOSEK		Kwota wnioskowana		WYLICZENIE WYSOKOŚCI CZESNEGO										WYLICZENIE WYSOKOŚCI DODATKU (KOSZTY KSZTAŁCENIA)																	
Dane dot. Studenta i nauki				Współczynnik - okres czasowego (np. liczba semestrów objętych dofinansowaniem)		Współczynnik BAZOWY (NP finansowany % czesnego)		Udział własny (ZATRUDNIENIE)		WERYFIKACJA - ZASADY (kwota maksymalna)		Dodatek PODSTAWA WERYFIKACJA - ZASADY		Współczynnik BAZOWY (NP finansowany % dodatku)		Wyciszenie dotyczące postępów w nauce															
Lp.	Nazwisko i imię	Rok akademicki/naukowy	Liczba kierunków/form kształcenia	Stopień kształcenia/przebieg nauki	Przebieg nauki do objęcia dofinansowaniem	CZERNE	DODATEK	w wartość w spółczynnika		w wartość w spółczynnika		koszty czesnego		koszty drogi		wartość w spółczynnika	wyciszenie	I rok nauki (-50%)			II rok nauki (-25%)			III rok nauki (-25%)			ZINIEUSZCZENIE ŁĄCZNE	Razem DODATEK po zwiększeniu/zwiekszeniu	Weryfikacja do kwoty wnioskowanej CZESNE I DODATEK		SUMA WYKONANYCH DOFINANSOWAŃ
								wartość	wyciszenie	wartość	wyciszenie	kierunek (15% czesnego)	kierunek (85% czesnego)	wartość	wyciszenie			wartość	wyciszenie	wartość	wyciszenie	wartość	wyciszenie	wartość	wyciszenie	wartość			wyciszenie	wartość	
<p>KOLUMNY z de seniem WYPELNI REALIZATOR, POZOSTALE WYPELNIAJĄ SIĘ AUTOMATYCZNIE</p> <p>KOLUMNY OZNACZONE KOLEM NIEBISKIM WYPELNI REALIZATOR ZGODNIE Z WŁASNYMI ZAŁOŻENIAMI</p> <p>KOLUMNY OZNACZONE KOLEM ŻÓŁTYM WYPELNI REALIZATOR ZGODNIE Z DOKUMENTEM PN „KIERUNKI DZIAŁAŃ (...)” i adekwatnie do przypadku</p>																															